

*”Vuosi 2017 oli
toiminnan ja
tekemisen vuosi.”*

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

s. 4

Sisällys

Katsaus Tornatoriin	1
Tornator lyhyesti	1
Vuosi 2017	2
Toimitusjohtajan katsaus	4
Hallituksen puheenjohtajan katsaus	5
Talous ja rahoitus	6
Toimintaympäristö	8
Sidosryhmät	12
Arvon luominen	14
Strategia	16
Kannattava kasvu	18
Ylivoinainen kilpailukyky	20
Erinomainen hallinto	22
Vastuullisuus	24
Vastuullisuusvisio ja olennaiset vastuullisuusteemat	25
Vastuullisuuden johtaminen	27
Yhteiskunta	28
Ympäristö	31
Henkilöstö	35
Hallinnointi	39
Hallinto	39
Hallitus	42
Johtoryhmä	43
Tilinpäätös	44
Yhteenveto konsernitilinpäätöksestä	44
Konsernin tuloslaskelma	45
Konsernin tase	46
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	47
Konsernin rahavirtalaskelma	48
Talouden yhteenveto	49
Tunnuslukujen laskentakaavat	50
Raportointiperiaatteet ja GRI-indeksi	51
Raportointiperiaatteet	51
GRI-sisältöindeksi	52

Raportin kohokohdat

TORNATORIN VUOSIKERTOMUS 2017

Vuosikertomus koostuu viidestä osasta: vuosikatsaus, strategia, vastuullisuus, hallinto ja tilinpäätös. Yhtiö raportoi vastuullisuudestaan Global Reporting Initiativen yritys-vastuuraportointia koskevien GRI-standardien mukaisesti. Raportointi kattaa Tornatorin taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun olennaisimmat osa-alueet.

Digitalisaation ja ympäristön-suojelun huippuvuosi

875
HEHTAARIA PYSYVIÄ
LUONNONSUOJELUALUEITA
s. 31

Suomi 100
-luontolahja
s. 32

YLI 30 000
HEHTAARIA UUTTA
METSÄOMAISUUTTA
s. 18

HOUKUTTELEVA
KUMPPANI YRITTÄJILLE
s. 20

TORNATOR
TYÖNANTAJANA
ROMANIASSA
s. 30

KUUTIO.FI-
KAUPPAKAAKKA
s. 21

PUUKAUPAN
VILKASTUMINEN
s. 10

STRATEGIAN
UUDET
PAINOPISTEET
s. 16–17

UUDISTETUT
ARVOT
OHJAAVAT
TOIMINTAA
s. 17

ARVOJOHTAMISEN
KOULUTUS
s. 35

TYYYTYVÄINEN
HENKILÖSTÖ
s. 35–38

VASTUULLISUUS
OHJAA
LIKETOIMINTAA
s. 27

UUSI
NÄKÖKULMA
ARVONLUONTIIN
s. 14–15

PROSESSI-
ORGANISAATIO
KASVATTAA
TEHOKKUUTTA
s. 22

MITEN DIGITALISAATIO
PARANTAA TEHOKKUUTTA?
s. 23

KAIKKI
TORNATORIN
METSÄT FSC®-
SERTIFIOITU
s. 31

ROMANIAN
METSILLE FSC-
SERTIFIKAATTI

ENNÄTYSMÄÄRÄ
LUONNON-
SUOJELUALUEITA
s. 31

SUURIN
YKSITYINEN
METSÄN-
OMISTAJA
s. 20

MITEN TAATAAN
METSÄN ARVON
KASVU?
s. 19

Lisenssikoodit:
Suomi FSC-C123368,
Viro FSC-C132610,
Romania FSC-C132426

Tornator lyhyesti

Tornator on Euroopan johtava kestävään metsätalouteen erikoistunut yhtiö, joka omistaa metsiä Suomen lisäksi Virossa ja Romaniassa. Ydintoimintaamme on kestävä metsätalous ja siihen liittyvä puunmyynti. Pääliiketoimintamme ohella myymme laadukkaita rantatontteja ja maa-aineksia sekä vuokraamme käyttöoikeuksia mailtamme.

Yhtiön omistajat ovat suomalaisia, pääosin institutionaalisia sijoittajia. Tornatorin tehtävänä on luoda kestävää hyvinvointia metsästä. Yhtiön metsät tarjoavat monipuolisen pohjan erilaisille biomateriaaleille, hiilensidontaan sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen.

LIKEVAIHTO

102

miljoonaa euroa

TASE KASVOI

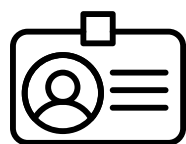
1,5

miljardiin euroon

**OPERATIIVINEN
NETTOTULOS
KASVOI**

40,9

miljoonaan euroon

**TORNATOR
TYÖLLISTÄÄ N.**

200

henkilöä

**TYÖLLISTÄVÄ
VAIKUTUS YLI**

900

henkilötyövuotta

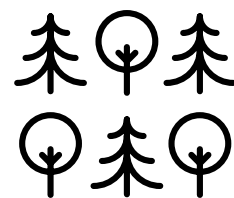
Liiketoiminta-alueet

Metsätalous

Harjoitamme kestävää metsätaloutta tavoitteenamme hyvä ja tasainen metsän tuotto. Metsät käsitellään luontoa kunnioittaen, oikeilla toimenpiteillä oikeaan aikaan. Näin omistamamme lähes 700 000 hehtaarin metsäomaisuus pysyy monimuotoisena ja hyvässä kasvukunnossa, ja maan tuottokyky hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Suunnitelmallinen ja pitkäjänteinen metsätalous sekä ammattitaitoinen henkilöstö takaavat tuloksellisen toiminnan myös tulevaisuudessa.

Maankäyttö

Tärkein maankäytön liiketoimintamuoto on rantatonttien kaavoitus ja myynti. Myymme myös valikoiden kiinteistörakenteeseemme heikosti sopivia tiloja sekä erityiskohteita. Vastaavasti ostimme metsätiloja ydinalueiltamme. Vuokraamme maa-alueita eri käyttötarkoituksiin, esimerkiksi metsästyskäyttöön ja tuulivoimatuotantoon. Metsiämme käytetään myös laajasti maksutta virkistyskäytössä.

METSÄTALOUS

94 %

liikevaihdosta

MAANKÄYTTÖ

6 %

liikevaihdosta

**METSÄNOMISTUS
SUOMESSA**

600 000

HEHTAARIA

**METSÄNOMISTUS
VIROSSA**

62 000

HEHTAARIA

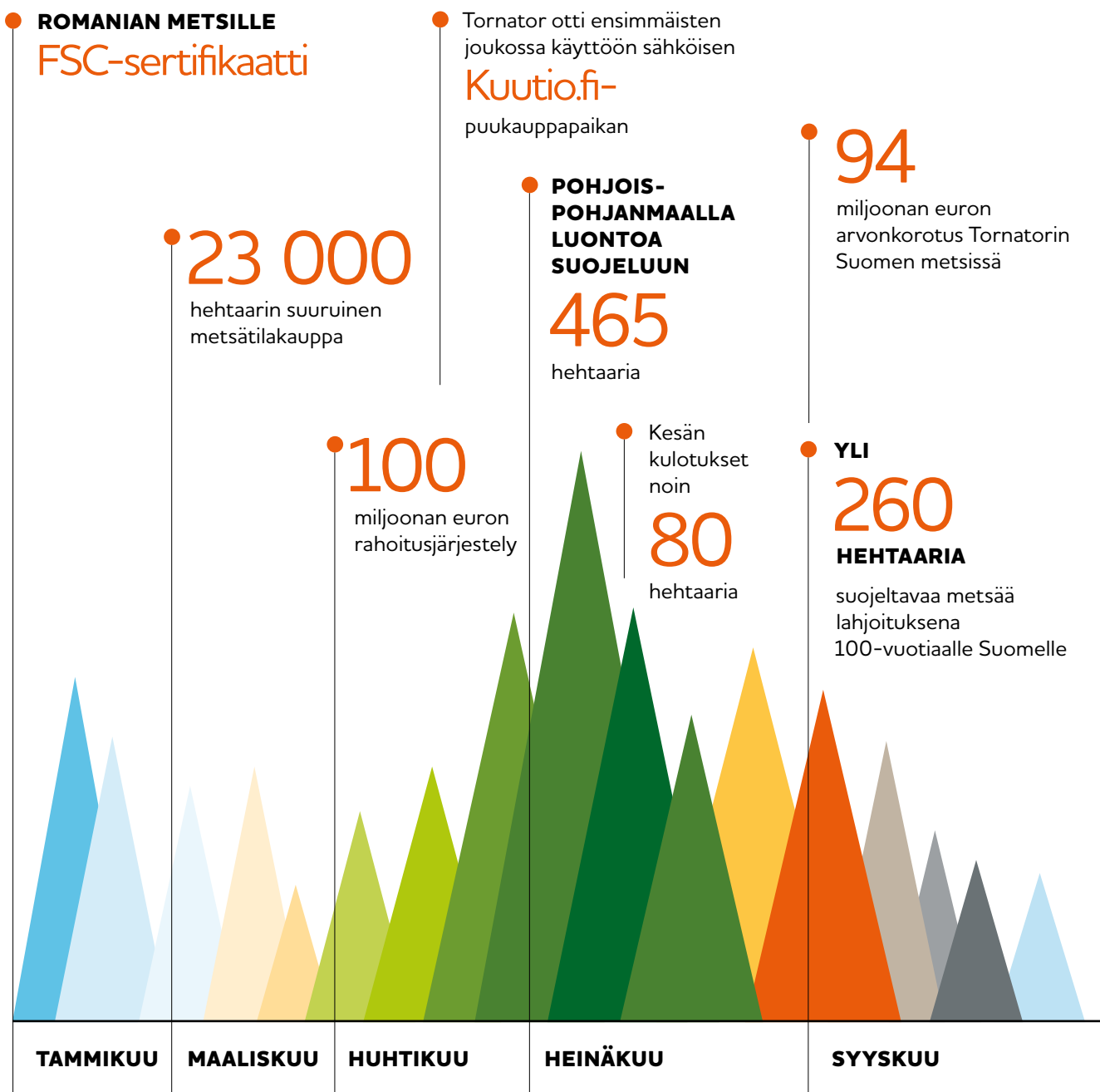
**METSÄNOMISTUS
ROMANIASSA**

12 000

HEHTAARIA

VUOSI 2017

Vuoden 2017 kohokohdat

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Yhtiö perusti yhteensä 13 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on 875 hehtaaria.

METSIEN ARVO NOUSI

Tornatorin metsien käypä arvo nousi 94 miljoonaa euroa. Pitkäjänteinen ja kestävä metsien hoito tuottaa tulosta.

METSÄOMAISUUS KASVOI

Tornator osti yli 30 000 hehtaaria metsäomaisuutta.

Avainluvut

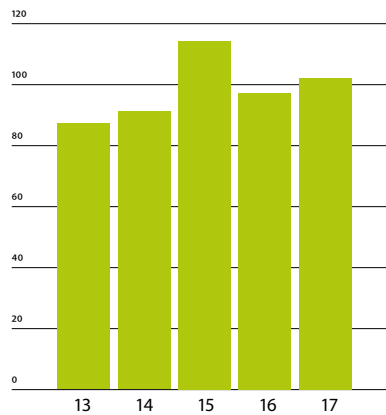
Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta

	2013	2014	2015	2016	2017
Liikevaihto, milj. euroa	86,7	90,7	113,6	97,0	101,6
Liikevoitto, milj. euroa	65,5	62,6	74,5	67,2	72,4
Liikevoitto, % liikevaihdosta	75,6	69,0	65,6	69,3	71,2
Tilikauden tulos, milj. euroa	31,7	29,6	44,0	37,3	40,9
Tilikauden tulos, % liikevaihdosta	36,5	32,7	38,8	38,5	40,3
Henkilöstö keskimäärin, henkilöä	216	217	213	200	189
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,1	6,5	7,7	6,5	6,1
Oman pääoman tuotto, %	7,0	6,5	10,0	7,1	6,5
Omavaraisuusaste, %	43,0	37,2	38,6	43,7	43,3

Liikevaihto

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

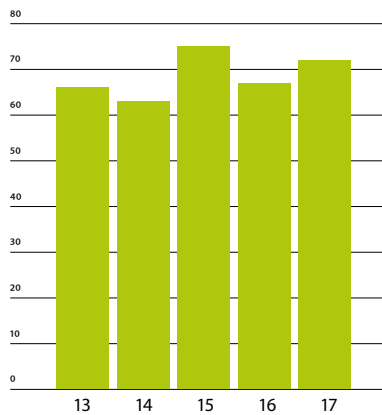
milj. €

Liikevoitto

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

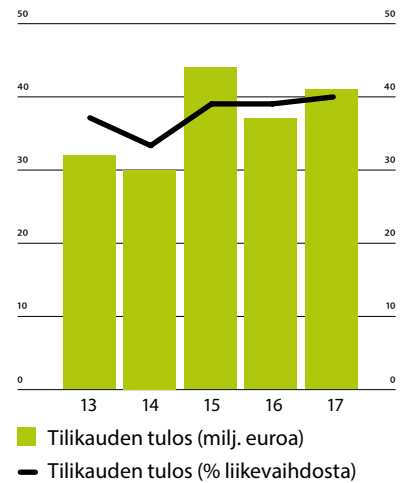
milj. €

Tilikauden tulos

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

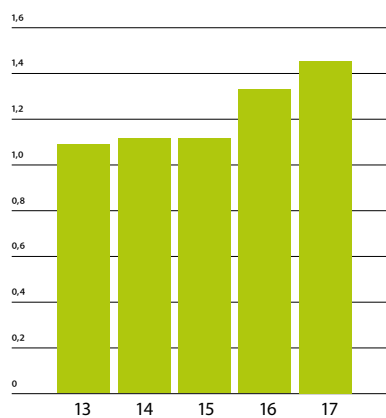
milj. €

Metsäomaisuuden arvostus

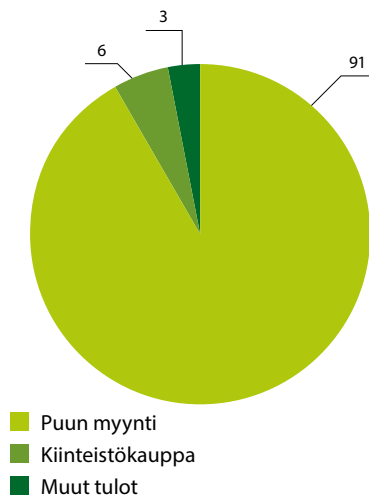
(käypä arvo)

mrd. €

Liiketoiminnan kassavirrat 2017

%

”Vahvistamme entisestään asiakaslähtöisyyttämme ja kilpailukykyämme.”

Vuosi 2017 oli Tornatorille kannattavan kasvun sekä toiminnan ja tekemisen vuosi. Yhtiö juhlisti 15-vuotista taivaltaan kasvattamalla liikevaihtoa ja -voittoa kaikissa toimintamaissaan. Uudet metsätilat ja pitkäjänteinen hyvä metsänhoito mahdollistivat kestävän hakkuusuunnitteen noston, mikä kohotti metsäomaisuuden arvoa ja tuotti omistajillemme jälleen huomattavaa arvonnousua.

Kasvu ja uudet arvot ohjasivat toimintaa

Strategiakauden toisena vuotena toteutimme kasvustrategiaamme hankkimalla yhteensä yli 30 000 hehtaaria uutta metsäomaisuutta Suomessa ja Virossa. Aloitimme lisäksi aktiivisen toiminnan Suomen metsätilamarkkinoilla.

Katsausvuonna puunmyynnin liikevaihto kasvoi 7,6 prosenttia korkeammista puunhinnoista johtuen ja operatiivinen liikevoitto nousi 72,4 miljoonaan euroon. Puuta luovutettiin kaikkiaan noin 3 miljoonaa kuutiometriä. Operatiivinen liikevoitto ja nettotulos kasvoivat konsernin kaikissa toimintamaissa – Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Tornator jatkoi tietojärjestelmänsä kehittämistä etenkin liiketoimintaraportoinnin osalta, ja oli perustamassa sekä ottamassa käyttöön ensimmäisten joukossa Suomessa uutta sähköistä kauppapaikkaa (Kuutio.fi).

Yhtiössä käytiin laaja-alainen ja syvälinen arvokeskustelu, jonka pohjalta Tornatorin arvot päivitettiin vastaamaan yhtiön nykyistä tilaa ja arvomaailmaa. Tornator oli myös aktiivinen vaikuttaja ympäristövastuun edistämiseksi. Tasapaino metsien taloudellisen hyödyntämisen ja niiden ekologisen hyötyjen välillä on Tornatorin vastuullisen toiminnan perusta. Tornator panosti myös merkittävästi metsien monimuotoisuuteen ja suojeluun, mistä

erinomainen esimerkki oli luontolahjoitus 100-vuotiaalle Suomelle.

Vahva kilpailukyky esille vaikeissa olosuhteissa

Tornator osoitti varsinkin syksyn hankalissa sääolosuhteissa erinomaista kilpailukykyään tarjoamalla asiakkailleen tilanteeseen sopivia laadukkaita hakkuukohteita. Lokakuu oli erittäin runsaista sateista huolimatta vuoden suurin puunluovutuskukausi. Tämä oli tehokkaasti toimivan organisaation, hyvän infrastruktuurin ja suuren metsäomaisuuden ansiota. Tornatorin vahvuudet näkyivät selkeästi myös ulkopuolisten arvioijien tekemissä selvityksissä kustannustehokkuutena ja laadukkuutena toimintana. Tuottavuusohjelmassamme sekä metsän- ja luonnonhoidon laadussa saavutimme toimintavuodelle asetetut tavoitteet.

Edellytykset menestykselliselle jatkolle ovat hyvät

Tornatorin harjoittamalle kestävään metsätalouteen perustuvalle liiketoiminnalle on maailmanlaajuisesti entistä enemmän kysyntää. Tulevaisuudessa hyvinvoinnin kasvu nojaa yhä suuremmissa määrin biopohjaisten materiaalien ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön.

Tornator selvitti toimintavuonna metsiensä hiilensidontaa ja yhtiön vaikutuksia ilmastomuutokseen. Yhtiön hyvin hoidetut metsät kasvavat hyvin ja sitovat

noin 4 miljoonaa tonnia hiiltä vuodessa. Hehtaari Tornatorin metsää sitoo hiiltä melkein saman verran kuin yksi EU-kansalainen aiheuttaa hiilipäästöjä vuodessa. Toivottavaa on, että EU:n metsien hyödyntämistä koskevat ratkaisut sekä luovat positiivisen investointi-ilmapiiirin että edesauttavat tehokkaasti ilmastomuutoksen torjuntaa.

Tavoitteemme on lisätä metsäomaisuuttamme ydinalueillamme sekä laajentaa liiketoimintaamme kaikissa toimintamaissa. Vahvistamme entisestään asiakaslähtöisyyttämme ja kilpailukykyämme. Haemme lisätuottoja tuottavuusohjelman mukaisesti vuonna 2018 myös Virossa ja Romaniassa. Tavoitteena on pitää työ- ja sidosryhmytytyväisyytemme erinomaisella tasolla, ja tulemme edelleen panostamaan johtamiseen sekä henkilöstömmemme ja ympäristömmemme hyvinvointiin.

Haluan kiittää lämpimästi asiakkaitamme, kumppaneitamme, omistajiamme ja kaikkia muita sidosryhmiämme hyvästä yhteistyöstä ja Tornatorin saamasta luottamuksesta. Kiitän myös henkilöstöä ja sopimusryhtäjiä erinomaisesta työstä asiakkaidemme ja Tornatorin metsien hyväksi.

Sixten Sunabacka
Toimitusjohtaja

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Tornatorin vuosi 2017 oli erittäin työteliäs ja tiivis, mikä näkyi myös hallituksen käsittelyyn tulleina lukuisina hankkeina. Yhtiössä toteutettiin iso metsätilakauppa, sovittiin merkittävästä lainajärjestelystä ja johtoryhmän resursseja vahvistettiin henkilöstöjohtajan nimityksellä. Lisäksi töitä teettivät yhtiörakenteeseen ja toimintatapauudistukseen liittyvät muutosprosessit.

Alkuvuosi oli puunluovutusten suhteen tavallista hitaampi, mutta siitä otettiin todella kova kiri loppuvuoteen. Haastavista olosuhteista huolimatta puuta saatiin luovutettua ennätysmäärä, mikä oli vahva näyttö yhtiön pitkäjänteisestä työstä metsien infrastruktuuriin ylläpidossa.

Toinen katsausvuoden merkittävistä onnistumisista oli yhtiön toteuttama iso metsätilakauppa ja sen nopea haltuunotto. Digitaalisen metsävaratietojärjestelmän ja henkilöstön osaamisen avulla uusi omaisuus saatiin nopeasti oman metsänhoidon ja puukaupan piiriin, mikä näkyi jo loppuvuoden puunluovutuksissa. Tällaisissa tilanteissa hallitus ja omistajat näkevät yhtiön operatiivisen suorituskyvyn parhaimmillaan.

Erinomainen sijoituskohte

Katsausvuosi oli omistajille erinomainen pitkään jatkuneessa hyvien vuosien ketjussa. Yhtiö teki jälleen vahvan tuloksen ja sen oman pääoman substanssiarvon kehitys oli erinomaista.

Tornator on sijoituskohteena vakaa ja turvallinen. Pitkäaikainen puukauppasopimus pääasiakkaan Stora Enson kanssa sekä yhtiön muut sopimukset antavat tasaisen liikevaihdon ja tuloksen kaikissa olosuhteissa. Kysyntä on turvattu myös silloin, kun puukauppa on suhdannesyistä muutoin vaisumpaa.

Metsään sijoittaminen sopii hyvin eläkeyhtiöiden pitkään aikaperspektiiviin. Metsä kasvaa ja pitkäjänteinen hoito sekä investoinnit kasvuedellytysten paranta-

miseen maksavat itsensä takaisin monin verroin vuosien saatossa. Vuosikuluiksi kirjattavat erätkin ovat paljolti investointeja kauas tulevaisuuteen. Tornatorin 15 toimintavuoden aikana yhtiön omistaman puumäärän kasvu on ollut massiivista. Puuta on luovutettu yhteensä 32 miljoonaa kuutiometriä. Tästä huolimatta Tornatorilla on omistuksessaan 6 miljoonaa kuutiometriä enemmän puuta verrattuna lähtötilanteeseen vuonna 2002. Saman ajan yhtiön omistajia on palkittu kasvavina osinkoina ja omaisuuden arvon merkittävänä nousuna.

Vastuullisuus keskiössä

Vastuullisuus on ensiarvoisen tärkeää Tornatorin kaikessa liiketoiminnassa. Puunluovutus kuuluu keskeisesti yhtiön liiketoimintaan ja hakkuusuunnitteet laaditaan aina kestävän metsätalouden mukaisesti luontoarvoja kunnioittaen. Tornatorin metsien sertifiointi sekä FSC-että PEFC™-järjestelmien mukaisesti on vastuullisuuden ytimessä, kun sovitaan yhteen luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja metsien monipuolinen hyödyntäminen.

Raportointivuonna hallituksessa päätetty lahjoitus arvokkaista luontokohteista 100-vuotiaalle Suomelle oli osoitus yhtiön henkilöstön ja johdon vahvasta aloitteellisuudesta. Tornator on myös merkittävä työnantaja haja-asutusalueilla, ja yhtiön metsistä saatavan puun toimitusketju työllistää oman väen lisäksi moninkertaisen määrän sopimusryhtäjähenkilöstöä.

Puun kysyntä kasvaa tulevaisuudessa

Tornatorin tulevaisuuden näkymät ovat vahvat. Investoinnit suomalaiseen teollisuuteen ovat lisänneet puun käyttöä ja vahva kysyntä on näkynyt kasvavana liikevaihtona. Operatiivinen toiminta on hiottu huippuunsa ja yhtiön infrastruktuuri on hyvässä kunnossa. Tornator on vakavarainen yhtiö, mikä antaa mahdollisuuden jatkaa hallittua kasvua. Omistajana voimme katsoa tulevaisuuteen luottavaisina.

Vuosi 2017 oli minulle toinen kausi Tornatorin hallituksen puheenjohtajana. Olen saanut aitiopaikalta nähdä, kuinka suuri vahvuus ja erinomainen kilpailutekijä yhtiön ammattitaitoinen henkilöstö on. Toiminta tapahtuu hajautetusti useissa toimipisteissä ja työtä tehdään itsenäisesti, omaan ammattitaitoon luottaen. Arvostan suuresti sitä laajaa osaamista, jota olen Tornatorissa kohdannut kaikilla organisaation tasoilla.

Kaukoviisaus ja kova kenttätö luonehtivat hyvin Tornatorin liiketoimintaa. Veikko Huovisen suuri ajattelija, metsämies Konsta Pylkkänen arvosti kaukoviisautta ja piti jälkiviisautta imelimpänä viisauden lajina. Ja Konstan mukaan metsän kulkijalle soveltuu sama taktiikka kuin maratoonarillekin. Heti alussa heitetään toinen jalka toisen eteen ja välittömästi toinen jalka taas sen eteen. Ottakaamme kaukoviisaita askelia Tornatorin palstoilla myös vuonna 2018.

Mikko Koivusalo
Hallituksen puheenjohtaja

Yhtiö kasvoi hallitusti velkavipua hyödyntäen

Tornator teki merkittäviä kasvuinvestointeja uuteen metsämaahan. Kasvustrategian toteuttamiseksi yhtiö solmi 100 miljoonan euron pankkilainajärjestelyn.

Tornator solmi 100 miljoonan euron vakuudellisen pankkilainan, joka on noin nelivuotinen ja koostuu olemassa olevan lainasopimuksen kasvattamisesta 50 miljoonalla eurolla sekä uudesta 50 miljoonan euron pitkäaikaisesta luotosta (term loan). Lisärahoitusjärjestely tuki Tornatorin kasvustrategiaa, ja samalla olemassa olevan pankkirahoituksen maturiteettia pidennettiin vuodella. Pankkirahoituksen lisäksi Tornatorilla on 250 miljoonan euron vakuudellinen, Helsingin pörssiin listattu joukkovelkakirjalaina ja 65 miljoonan euron vakuudeton debentuurilaina.

Pitkien markkinakorkojen nousu pienensi Tornatorin korkosuojiin negatiivista käypää arvoa taseessa, ja muutoksesta kirjattiin positiivinen tulosvaikutus +26,3 miljoonaa euroa (-32,5).

Rahoitusstrategia tukee ja turvaa liiketoimintaa

Tornatorin rahoitusstrategian tavoitteena on taata tarvittava rahoitus yhtiön liiketoiminnalle ja investoinneille, hallita konsernin rahoitusriskejä ja vakauttaa tasetta. Yhtiön rahoitusstrategia perustuu kokonaisvaltaiseen tasehallintaan, toimiviin kanaviin pääomamarkkinoilla, monipuolisiin rahoitusinstrumentteihin, hallittuun korkoriskin suojaamiseen ja hyvään maksuvalmiuteen.

Metsäomaisuuden hyvä vakuusarvo ja Tornatorin maine vastuullisena toimijana mahdollistavat kustannustehokkaan rahoituksen. 200 miljoonan euron yritystodistusohjelma ja sitova, nostamaton luottolimiitti varmistavat yhtiön hyvän maksuvalmiuden ja rahoituksen saatavuuden.

2017

KESKEISET SAAVUTUKSET

- Uusi 100 miljoonan euron pankkilainajärjestely
- Pankkilainojen maturiteetin pidentäminen vuodella
- Tuottavuusohjelmassa saavutettiin tavoiteltuja tuloksia

2018

TAVOITTEET

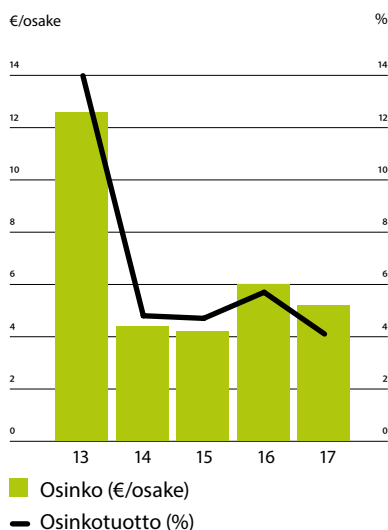
- Kasvun rahoitukseen haetaan tarvittaessa uutta pääomaa
- Tehdään suunnitelma vuonna 2019 erääntyvän jvk-lainan uudelleenrahoituksesta
- Tuottavuusohjelmaa jatketaan suunnitelman mukaisesti

Pääoman tuotto

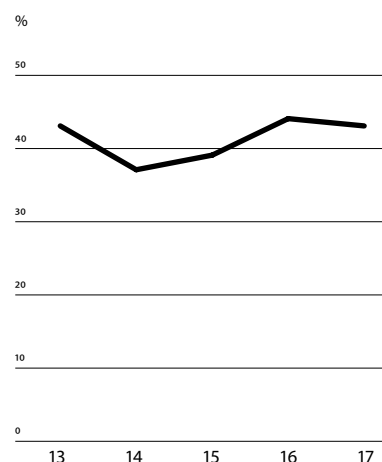
(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

Osinko ja osinkotuotto

Omavaraisuusaste

Tornatorilla oli vuoden 2017 tilinpäätöshetkellä 60 miljoonan arvosta nostettavissa olevia luottoja.

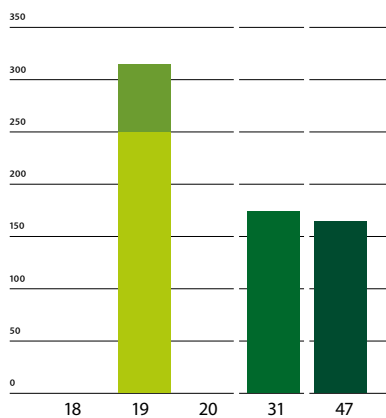
Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien muutosten negatiivisia vaikutuksia yrityksen tulokseen ja kassavirtaan. Riskienhallinnan tavoitteet ja riskienhallintapolitiikka määrittävät yhtiön hallituksessa, jonka vastuulle kuuluu myös riskienhallinnan seuranta. Yhtiön keskeiset rahoitusriskit liittyvät korkoihin ja rahoituksen saatavuuteen. Riskienhallintapolitiikan mukaan konsernin lainasalkun korkoriskin suojausasteen on oltava 50–100 prosenttia.

Vuoden 2017 lopussa Tornatorin korkosuojausaste oli 68 prosenttia. Kiinteäkorkoisilla lainoilla ja korkojohdannaisilla tasataan markkinakorkojen muutosten vaikutuksia pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on vakauttaa taseen molempia puolia eli suojata sekä rahoituseriä että metsäomaisuuteen liittyvää korkoriskiä. Pitkäaikaisten rahoitusvelkojen efektiivisten korkokantojen painotettu keskiarvo oli 3,8 prosenttia.

Korkosuojiin erääntyminen, nimellisarvot

milj. €

- Jvk:n suoja (swap)
- Debentuurilainan suoja (swap)
- Pitkät swapit 1
- Pitkät swapit 2

Rahoituksen saatavuuden riskit

Riskejä pienennetään eripituisilla luottosopimuksilla, laajalla rahoittajapohjalla ja limiiteillä sekä ylläpitämällä yhtiön mainetta luotettavana velallisena.

Rahoitussovimuksissa velkarahoittajien suojaksi on asetettu tavanomaisia lainakovenanteja, joista tärkeimmät ovat:

- Vapaan kassavirran suhde lainanhoitomaihin on oltava vähintään 1,1
- Seniorilainojen suhde metsien käypään arvoon (LTV, Loan to Value) saa olla enintään 70 prosenttia
- Velkaantumisaste saa olla enintään 150 prosenttia.

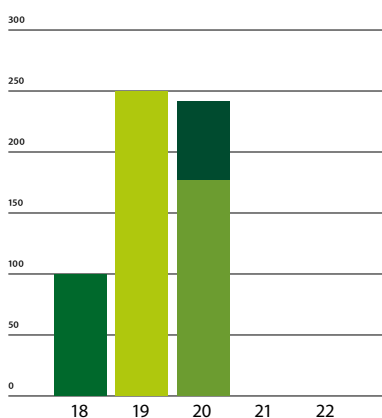
Vuonna 2017 yhtiö täytti kaikki kovenantit turvallisella marginaalilla.

Tuottavuusohjelma parantaa kilpailukykyä

Tornator haluaa parantaa kilpailukykyään sekä lisätuottojen että kustannussäästöjen avulla. Tavoitteeksi on asetettu tuottavuuden parantuminen viidellä miljoonalla eurolla vuosien 2015–2018 aikana. Vuonna 2017 tuottavuusohjelmassa jatkettiin metsänhoidon prosessien tehostamista ja puukaupan kehittämistä. Erilaisilla toimenpiteillä saavutettiin selkeitä parannuksia tehokkuudessa, ja ohjelman toteutus on aikataulussa.

Velkojen maturiteetti

milj. €

- Jvk-laina
- Pankkilaina
- Yritystodistukset
- Debentuurilaina

METSÄOMAISUUDEN KÄYPÄ ARVO NOUSI TILIKAUDELLE

94

miljoonaa euroa

LIIKEVOITTO KOHOSI

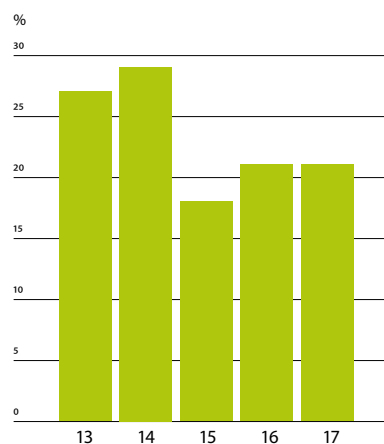
72,4

miljoonaa euroon

Rahoituksen tunnuslukuja
Katso lisää s. 50.

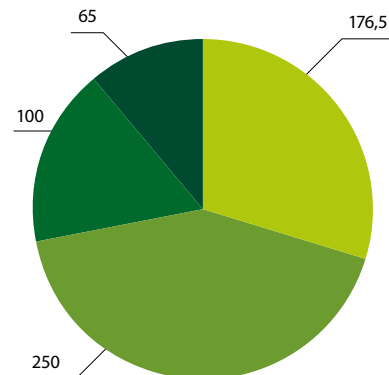
Nettorahoituskulut

(% liikevaihdosta)

Velkojen rakenne nimellisarvoin 31.12.2017

milj. €

- Pankkilaina (vakuudellinen)
- Jvk-laina (vakuudellinen)
- Yritystodistukset
- Debentuurilaina

Megatrendit ajavat biopohjaisten tuotteiden kysyntää

Kestävään metsätalouteen perustuvalla liiketoiminnalla on tulevaisuudessa entistä enemmän kysyntää. Väestönkasvu, ilmastonmuutos ja digitalisoituminen lisäävät biotalouden kehitystä maailmanlaajuisesti ja puumarkkinat jatkavat kasvuaan erityisesti Itämeren alueella.

Puun monipuolinen hyödyntäminen osana ilmastonmuutoksen torjuntaa

Maailman megatrendit lisäävät jo puun kysynnän kasvua teollisuudessa. Tulevaisuudessa talouskasvu nojaa entistä enemmän uusiutuviin raaka-aineisiin ja kiertotalouden mahdollisuuksiin perustuvaan biotalouteen. Tornator vastaa puun lisääntyneeseen kysyntään kasvatamalla metsäomaisuuttaan ja kestäviä hakkuitaan sekä hoitamalla metsiään vastuullisesti.

Biotalous on nostettu valtion kärkihankkeisiin, sillä Suomessa on paljon

osaamista ja mahdollisuus lisätä metsien kestävä hyödyntämistä sekä kehittyvää biotuoteteollisuutta.

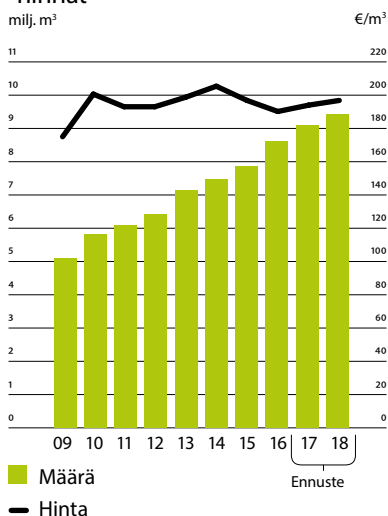
Ilmastonmuutos, väestönkasvu ja digitalisoituminen ovat globaaleista megatrendeista eniten biotalouden kasvuun vaikuttavia tekijöitä. Vastuullisesti tuotetut puuperäiset tuotteet ovat kestävä vaihtoehto fossiilisista, uusiuttamattomista luonnonvaroista valmistetuille tuotteille.

Puun kaltaisten uusiutuvien biopohjaisten materiaalien kysyntä kasvaa

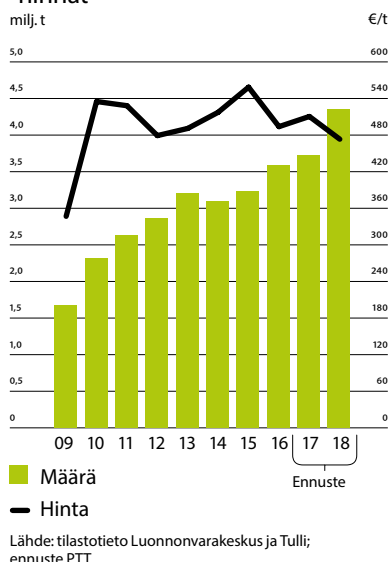
maailmanlaajuisesti osana ilmastonmuutoksen ehkäisyä. Suuren hiilensidonta-arvonsa sekä kierrätettävyytensä ansiosta puu tarjoaa rakennusmateriaalina kaupungistuvalla väestölle uusia kestäviä vaihtoehtoja.

Sähköistyvässä maailmassa paperin tarve on vähentynyt, mutta sellusta valmistettujen korkeamman jalostusasteen tuotteiden kysyntä kasvaa muun muassa verkkokaupan kasvun myötä. Lisäksi muovisia elintarvikepakkauksia pyritään yhä enemmän korvaamaan uusiutuvilla pakkausmateriaaleilla.

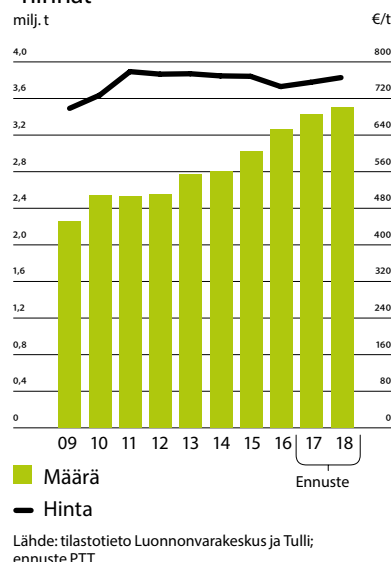
Sahatavaran vientimäärät ja -hinnat

Massan vientimäärät ja -hinnat

Kartongin vientimäärät ja -hinnat

*”Tulevaisuudessa talouskasvu
nojaa entistä enemmän
uusiutuviin raaka-aineisiin.”*

Raakapuun kysyntä kasvaa maailmalla

Puulle on näkyvissä kasvavaa kysyntää kaikissa Tornatorin toimintamaissa: Suomessa, Virossa ja Romaniassa. Uudet metsä- ja energiateollisuuden investoinnit lisäävät puunkäyttöä.

Meneillään olevien investointien myötä vuonna 2018 kotimaan markkinahakuiden määrän ennakoidaan lisääntyvän 65,0 miljoonaan kuutiometriin. Esimerkkejä jo toteutuneista investoinneista ovat Äänekosken uusi biotehdas, Varkauden kartonki- ja LVL-tuotanto sekä muut selluntuotannon lisäykset.

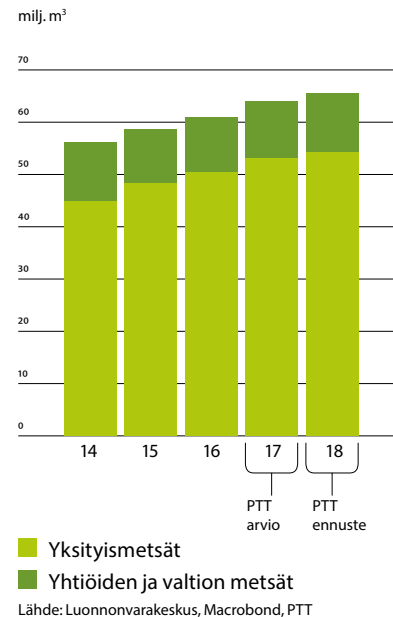
Sahatavaran vienti jatkaa kasvuaan myös tulevaisuudessa. Vienti on voimakasta erityisesti Kiinaan, jonne

Suomesta vietiin raportointivuonna kaikkien aikojen ennätysmäärä, noin 1,7 miljoonaa kuutiometriä.

Sahatavaran kysynnän kasvua Kiinassa on tukenut myös väestön vaurastuminen ja maan pyrkimys investointivoittoisesta taloudesta kohti kulutusyhteiskuntaa, mikä on lisännyt erilaisten puusta valmistettujen tuotteiden, kuten huonekalujen, sisustusmateriaalien ja leikkivälineiden kysyntää.

Sahatavaran vientiä vauhdittaa myös rakentamisen kasvu Euroopan markkinoilla.

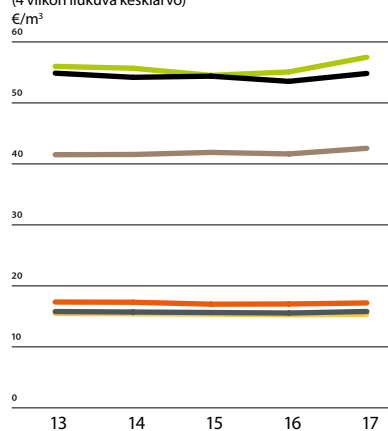
Vuosittaiset markkinahakkuut

Megatrendi	Vaikutukset toimialaan ja Tornatoriin	Vastauksemme
Ilmastonmuutos ja huoli ympäristöstä	- Metsien monipuolinen hyödyntäminen lisääntyy - Metsien kasvu kiihtyy - Metsätuhoriski kasvaa - Kriittisyys metsien talouskäyttöä kohtaan voimistuu - Metsien hiilinielujen merkitys kasvaa	- Lisäämme metsäomaisuutta ja monipuolistamme liiketoimintaa - Hyödynnämme metsien lisäkasvua kestävästi - Pidämme metsät hyvällä metsänhoidolla kasvukuntoisina - Toimimme vastuullisesti ja osallistumme aktiivisesti metsäkeskusteluun
Väestönkasvu ja kaupungistuminen (Bio- ja kiertotalouden kasvu)	- Puurakentaminen, biomateriaalien käyttö ja kierrättäminen lisääntyvät - Metsien virkistyskäyttö ja hyvinvointivaikutukset korostuvat - Työvoiman saanti haja-asutusseuduilla vaikeutuu	- Tehostamme puuntuotantoa ja metsien suojelua sekä vahvistamme niiden monimuotoisuutta - Kehitämme metsiemme monikäyttöä ja tarjoamme niitä aktiivisesti virkistykseen - Toimimme vastuullisena ja kilpailukyisenä työnantajana ja työkumppanina
Digitalisaatio	- Metsä- ja monilähdetiedon digitaalinen käyttö laajenee ja järjestelmien hyödyntäminen tehostuu - Puun käyttö paperinvalmistuksessa hiipuu, mutta lisääntyy edelleen pakkauksissa - Verkkopalvelujen käyttö kasvaa ja avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia	- Kehitämme aktiivisesti TornaApps järjestelmää ja tehostamme sen hyödyntämistä - Etsimme aktiivisesti uusia digitaalisen tiedon hyödyntämiseen perustuvia liiketoimintamahdollisuuksia (esim. Kuutio.fi)
Yritysten yhteiskunnallinen rooli	- Kansalaisten vastuullisuusvaatimukset korostuvat - Sääntely- ja raportointivaatimukset lisääntyvät - Avoimen ja läpinäkyvän viestinnän merkitys kasvaa	- Osoitamme avoimesti vastuullisuutta ja kehittämiskohteita (mm. kaksoissertifoinnilla) - Osallistumme aktiivisesti edunvalvontaan ja sääntelyn kehittämiseen - Raportoimme ja viestimme aktiivisesti ja avoimesti

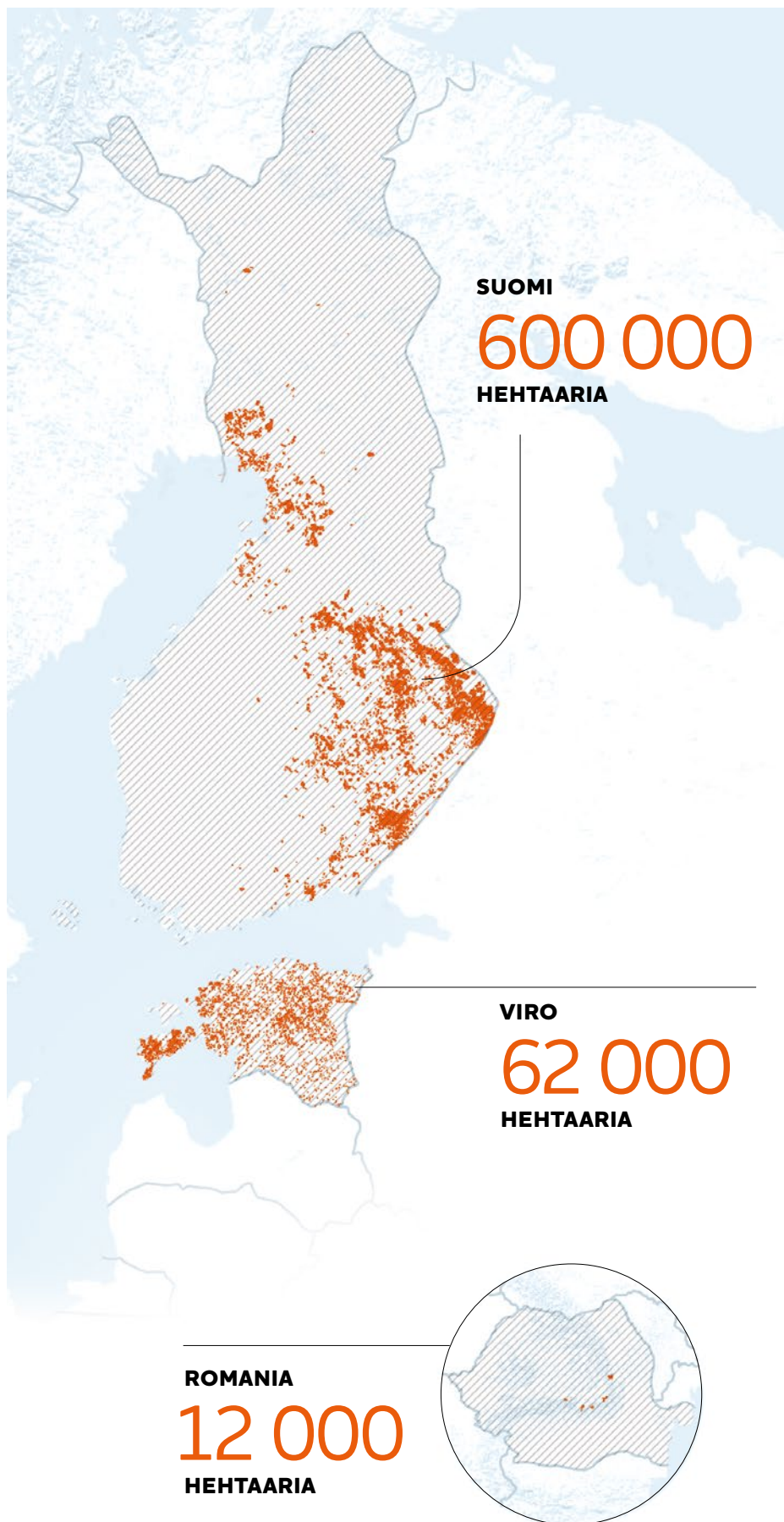
Tornatorin metsäomaisuus toimintamaissa

Tukki- ja kuitupuun
kantohinnat Suomessa
(4 viikon liukuva keskiarvo)

— Mäntytukki — Mäntykuitupuu
— Kuusitukki — Kuusikuitupuu
— Koivutukki — Koivukuitupuu

Lähde: Luonnonvarakeskus, Metsäteollisuus ry

”Puulle on näkyvissä kasvavaa kysyntää kaikissa Tornatorin toimintamaissa: Suomessa, Virossa ja Romaniassa.”

Aktiivista vuorovaikutusta

Tornatorin keskeisimpiä toimintaa ohjaavia periaatteita on avoin ja vastuullinen yhteistyö sidosryhmien kanssa. Yhtiön tavoitteena on aktiivinen vuorovaikutus ja yhteistyöhakuinen sidosryhmätoiminta, jossa keskustelua voidaan käydä avoimesti ja aktiivisesti eri osapuolten kanssa.

Tornatorin sidosryhmiin lukeutuvat laajasti erilaiset metsiä hyödyntävät ja niiden yhteydessä toimivat tahot. Yhtiön keskeisimmät sidosryhmät ovat asiakkaat, omistajat, sijoittajat, järjestöt, sopimusryttäjät, erilaiset paikallisyhteisöt sekä muut liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta merkittävät sidosryhmät.

Vuonna 2017 Tornator teki tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Yhtiö järjesti metsiinsä suuntautuvia vierailuja ja mittasi sidosryhmien suhtautumista toimintaansa vuosittaisella FSC-auditoinnin yhteydessä suoritettavalla kyselyllä. Tulokset olivat hyviä ja vastauksissa korostui sidosryhmien tyytyväisyys.

Tornator toteutti myös asiakastyytyväisyyskyselyn, josta saadut tulokset olivat pääosin positiivisia. Raportointivuonna yhtiö päivitti myös vastuullisuustyötä ja -viestintää ohjaavan olennaisuusanalyysin, jota varten haastateltiin eri sidosryhmiä.

Tornatorin jäsenyydet ja roolit vastuullisuuden kannalta olennaisissa järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa on esitetty kokonaisuudessaan taulukkona yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.tornator.fi/jäsenyydet. Tärkeimpiä rooleja ovat mm. hallituksen jäsenyydet Metsäteollisuus ry:ssä, Suomen Puukauppa Oy:ssä, Suomen metsämuseosäätiössä ja FSC Suomi – Vastuullisen metsänhoidon yhdistys ry:ssä.

Olennaisuusanalyysi
Lue lisää s. 25.

*”Asiakkaat olivat
tyytyväisiä yhteistyöhön
Tornatorin kanssa.”*

Sidosryhmäyhteistyö 2017

	Tornatoriin kohdistuvat odotukset	Vuorovaikutuskanavat	Näin vastasimme odotuksiin
Asiakkaat	- Puun saatavuus (joustavuus) - Ennustettavuus - Pitkäjänteisyys - Luotettavuus - Asiantuntemus	- Kauppa- ja sopimusneuvottelut - Informatiiviset verkkosivut	Tornator tarjosi asiakkailleen: - PEFC- ja FSC-sertifioitua puuta - monipuolisesti tontteja - metsäpalstoja - maankäyttöoikeuksia
Omistajat ja sijoittajat	- Varma ja tasainen pitkän aikavälin tuotto - Riskienhallinta	- Hallitustyö - Sijoittajaviestintä	- Tornator järjesti sijoittajataapaamia - Tiivis yhteistyö hallituksen kanssa - Operatiivinen tulos oli hyvä ja metsien arvo kohosi merkittävästi. Negatiivisia riskejä ei realisoitunut.
Kumppanit ja yrittäjät	- Työn ennakoitavuus - Töitä tarjolla tasaisesti - Menetelmäkehityshankkeita yhteistyössä yrittäjien kanssa	- Vuosittaiset sopimusneuvottelut - Tarkastuskäynnit työmaalla - Yhteistyötapaamiset	- Tornatorin työllistämisaikutukset yhteensä 900 henkilötyövuotta - Järjestimme erilaisia yhteistyötalouksia - Osallistuimme erilaisiin kehityshankkeisiin
Henkilöstö	- Työhyvinvointi - Metsurit: - töiden riittävyys - mahdollisimman pitkä työkausi - Toimihenkilöt: - vakautta työnantajana - mielenkiintoisia työtehtäviä - hyvää johtamista	- Yhteistyö- ja kehityskeskustelut - Yhteistoiminta henkilöstöryhmien kanssa - Tiivis lähiesiintymistyö	- Ei irtisanomisia - Esimiehet pitivät tiiviisti yhteyttä metsureihin - Henkilökohtaisia koulutusmahdollisuuksia - Koko konsernin laajuinen keskijohdon koulutusohjelma - Hyvinvointipäivät, 6 tilaisuutta - Ehjänä eläkkeelle -ohjelma - Suomen 100-vuotisjuhlakahvit
Viranomaiset ja päätöksentekijät	- Ammattimaista ja yhteistyöhakuista toimintaa - Laadukkaat suunnitelmat ja selvitykset tuulivoimakäytössä (kunnat ja kaupungit) - Avoin ja nopea viestintä oleellisista asioista	Yhteistyötapaamiset	- Aktiivista keskustelua ja virallisia neuvotteluja - Luontoselvitykset liittyen käynnissä oleviin YVA-menettelyihin - Erilaisia sidosryhmäretkeilyjä sekä osallistuminen päättäjien metsäakatemia ja nuorten vaikuttajien metsäfoorumin järjestelyihin
Paikallisyhteisöt	- Ympäristön huomiointi tuulivoiman ja muun maankäytön yhteydessä - Alueellinen työllistävyys - Naapureiden ja muiden paikallisten kuuleminen - Lasten ja nuorten metsäosaamisen edistäminen - Paikallisiin hankkeisiin osallistuminen	- Osallistamistilaisuudet - Verkkosivut - Palautteen keruu ja käsittely	- Osallistamistilaisuudet (tuulivoima), 1 kpl - Kannatusoiminta alueellisesti: metsäalan opiskelijat, metsäkulttuuri sekä lasten ja nuorten liikunta - Mahdollisuuksien metsä -kampanjan kouluvierailut - Valuma-alueen kunnostushanke Tohmajärvellä - Kaikki palautteet käsiteltiin - Luontolahjana 100-vuotiaalle Suomelle perustettiin 8 suojelualuetta eri puolille Suomea. - Romanian Suomi 100 -metsänistutustapahtuma, jossa luvattiin istuttaa 100 000 tainta vuoteen 2020 mennessä - Virossa metsänistutuspäivä koululaisille - Vuotuinen tunnustuspalkinto metsäalan opiskelijalle (Viro) - Metsien tarjoaminen virkistyskäyttöön - Metsäautoteiden kunnossapito - Metsästysvuokrasopimukset, n. 1 000 kpl
Järjestöt ja työryhmät	- Kestävän kehityksen mukaiset tuotteet ja palvelut - Metsäsertifointi - Metsästysmahdollisuuksien tarjoaminen ja riistan huomiointi	Tapaamiset, viestit	- PEFC- ja FSC-sertifioitu puu - Tapaamiset WWF:n ja kansainvälisen FSC:n kanssa - Osallistuminen Suomessa LUMO-, FORBIO-, Paahde-LIFE- ja Freshabit LIFE IP -hankkeisiin. - Virossa osallistuttiin metsäsertifoinnin ja yksityismetsätalouden kehitysryhmiin - Riistametsänhoidon edelläkävijät -hankkeeseen osallistuminen ja kokeilukohteiden tuottaminen - Erilaisia sidosryhmäretkeilyjä
Media	Avoin ja nopea viestintä oleellisista asioista	- Lehdistötiedotteet - Sähköposti - Verkkosivut	- Esiintymiset ajankohtaisohjelmissa - Tiedotteet verkkosivuilla - Erilaiset kirjoitukset lehdistössä

Miten luomme arvoa

Tornatorin tavoitteena on tuottaa lisäarvoa eri sidosryhmille. Alla olevassa kaaviossa on kuvattu yhtiön toimintojen taloudellisia, sosiaalisia sekä ympäristöön liittyviä vaikutuksia.

Palvelut:

- Metsänhoitopalvelut
- Vuokraoikeudet
- Virkistyskäyttö

Taloudelliset:

- Kannattava liiketoiminta
- Kasvava liikevaihto
- Henkilöstön palkitseminen ja edut
- Haja-asutusseudun työllistäminen
- Verot julkiselle sektorille
- Maksut rahoittajille
- Maksut toimittajille ja yhteistyökumppaneille
- Osingot ja arvonnousu omistajille

Tuotokset

Vaikutukset

Tuotteet asiakkaille:

- Tukki-, kuitu- ja energiapuu
- Luonnontuotteet
- Myytävät ja vuokrattavat maa-alueet
- Valmiiksi suunnitellut leimikkopaketit

Metsä- ja vesiekosysteemien tuottamat palvelut:

- Yhteyttämisessä syntyvä happi ja metsiin sitoutunut hiili
- Puhdas vesi
- Metsän eläimet
- Metsämarjat ja -sienet

Sosiaaliset:

- Henkilöstön työturvallisuus ja työhyvinvointi
- Alhaiset sairauspoissaolot
- Työtyytyväisyyden korkea taso
- Henkilöstön mahdollisuudet kehittää itseään
- Hyvinvoivat ihmiset, metsien virkistyskäyttö
- Paikallisyhteisöt, kannatustoiminta ja sponsorointi

Ympäristövaikutukset:

- Kestävä metsätalous
- Hiilensidonta
- Energia- ja resurssitehokkuus
- Talousmetsien luonnonhoito
- Metsien kasvun lisäys
- Perustetut suojelualueet ja uusien suojelualueiden kartoitus

Arvonluontia kestävästi ja monipuolisesti

Tornator kehittää ja luo liiketoimintaa hyödyntämällä digitalisaatiota, hankkimalla metsäomaisuutta ja tehostamalla metsien kestävää hyödyntämistä sekä lisäämällä henkilöstönsä osaamista. Yhtiö etsii aktiivisesti uusia mahdollisuuksia synnyttää lisäarvoa metsistä.

Katsausvuoden aikana yhtiö terävöitti strategisia suuntaviivojaan liiketoiminnan kehittämiseksi. Yhtiön toimintaa ohjaa kolme painopistettä: kannattava kasvu, ylivoimainen kilpailukyky ja erinomainen hallinto.

Missio

Luomme kestävää
hyvinvointia
metsästä.

Visio

Olemme kansainvälisesti
arvostettu metsätalouden
osaaja.

Strategiset painopisteet

Kannattava kasvu

Laajennamme toimintaamme strategisilla ydinalueilla, valittujen yhteistyökumppaneiden kanssa synergiaetuja hakien.

Erinomainen hallinto

Kehitämme prosesseja, järjestelmiä ja osaamistamme vahvistaaksemme vastuullisuutta, henkilöstömme hyvinvointia ja sisäistä viestintää.

Arvot

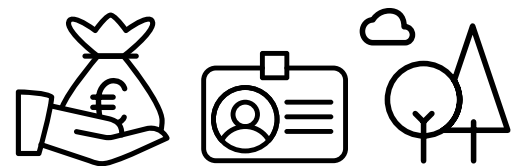
Vastuullisuus – vastuu työn laadusta, ympäristöstä ja suhteista sidosryhmiin.

Osaaminen – halu kehittää ja kehittyä.

Yhteistyö – kyky ja tahto työskennellä yhdessä.

Ylivoimainen kilpailukyky

Hyödynnämme metsävarojamme ja maaomaisuuttamme tehokkaasti ja monipuolisesti kestävyysperiaatteita noudattaen.

Vastuullisuus osana liiketoimintaa

Tornator sitoo taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa, jossa yhtiön toimintaa ohjaavat kaikille toimintamaille yhteiset vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct).

Yhdistämällä tehokkaan metsätalouden talousmetsien luonnonhoitoon, suojelemalla arvokkaita elinympäristöjä ja huolehtimalla työllistävyydestään yhtiö varmistaa, että ympäristöarvot, luonnon monimuotoisuus ja ihmisten hyvinvointi toteutuvat yhtiön koko vaikutuspiirissä lainsäädännön ja sidosryhmien odotusten mukaisesti.

Metsäomaisuus kasvoi Suomessa ja Virossa

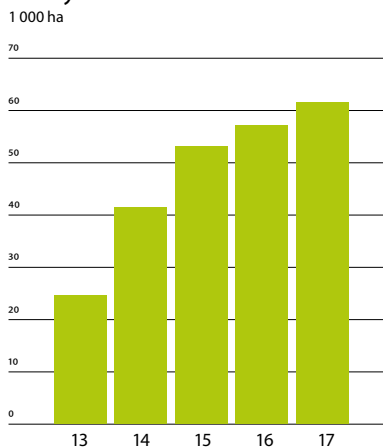
Teollisuuden investoinnit ja raakapuun lisääntyvä tarve kasvattivat Tornatorin puunmyynnin liikevaihtoa kaikissa kolmessa toimintamaassa. Kasvun vauhdittajaksi yhtiö hankki merkittävän määrän metsää vuoden 2017 aikana.

Tornatorin tavoitteena on kasvaa kannattavasti sekä tuottaa lisää arvoa kaikille sidosryhmille. Kasvua haetaan nykyisessä ydinliiketoiminnassa sekä uudessa metsäbiotalouteen perustuvassa liiketoiminnassa Suomessa ja ulkomailla. Yhtiö on ottanut keskeisen toimijan roolin myös metsätalouden digitalisoinnissa sekä laajentanut palveluliiketoimintaansa kaikissa toimintamaissaan.

Tornator reagoi markkinoiden lisääntyvään puunkäyttöön vuonna 2017 ostamalla yli 30 000 hehtaaria uutta metsäomaisuutta. Lisäksi yhtiö solmi uusia pitkäaikaisia puukauppasopimuksia sekä monivuotisia sopimuksia metsäpalveluiden toteuttamiseen.

Vuonna 2017 Tornator investoi yhteensä 110 miljoonaa euroa, joka on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Yhtiö solmi myös 100 miljoonan euron rahoitusjärjestelyn, mikä tuki Tornatorin kasvustrategiaa.

Tornatorin metsäomaisuuden kehitys Virossa

Puun kysyntä kasvaa kaikissa toimintamaissa

Suomessa Tornatorin panostus metsäomaisuusinvestointeihin, kestävään metsätalouteen ja laadukkaaseen metsänhoitoon näkyi lisääntyneenä puunmyyntinä. Hyvän kysynnän ansiosta puunmyynnin liikevaihto nousi 7,6 prosenttia. Lisäksi yhtiö jatkoi Suomessa monivuotista lannoitusohjelmaa, jonka avulla metsien kasvua pystytään merkittävästi lisäämään. Sekä tukki- että kuitupuun hinnat nousivat lievästi.

Viron tytäryhtiö Tornator Eesti OÜ kasvatti metsäomaisuuttaan hankkimalla 4 500 hehtaaria metsäpinta-alaa. Lisäksi yhtiö on varmistanut puulle hyvän hinnan ja vakaan menekin pitkäaikaisilla puukauppasopimuksilla. Kuitupuun kysyntä Virossa lisääntyi ja markkinakelitys näyttää hyvältä. Puun mekaaninen käyttö oli korkealla tasolla ja tukin hinta nousi merkittävästi loppuvuodesta.

Romaniassa puun kysyntä oli hyvällä tasolla ja hintataso jatkoi edellisvuonna alkanutta nousua.

Digitalisaatio luo perustan kasvulle

Digitaalinen ja ajantasainen tieto metsistä sekä tehokkaat päätöksenteon tukijärjestelmät mahdollistavat yhä korkeatasoisempaa metsän- ja luonnonhoitoa, lisääntyvää metsien taloudellista hyödyntämistä ja tärkeiden ekologisten hyötyjen laajempaa suojelua.

Vuonna 2017 Tornator otti ensimmäisten joukossa käyttöön Suomen Puukauppa Oy:n kehittämän kuutio.fi-puukauppa-paikkann. Digitaalinen kauppapaikka avaa yhtiölle uusia puukaupparamahdollisuuksia.

2017

KESKEISET SAAVUTUKSET

- Nykyisten metsien kasvun parantaminen ja tehokkaampi hyödyntäminen
- Yli 30 000 hehtaaria uutta metsäomaisuutta
- 100 miljoonan euron rahoitusjärjestely
- Palveluliiketoiminnan laajentaminen

2018

TAVOITTEET

- Metsäomaisuuden lisääminen Tornatorin ydinalueilla
- Puun kasvun lisääminen hyvällä metsänhoidolla ja lannoituksilla
- Digitaalisten mahdollisuuksien entistä parempi hyödyntäminen liiketoiminnan tehostamisessa
- Palveluliiketoiminnan laajentaminen

Miten digitalisaatio parantaa tehokkuutta?
Lisää digitaalisen metsävaratiedon hyödyntämisestä s. 23.

Kuutio.fi-palvelu
Lue lisää s. 21.

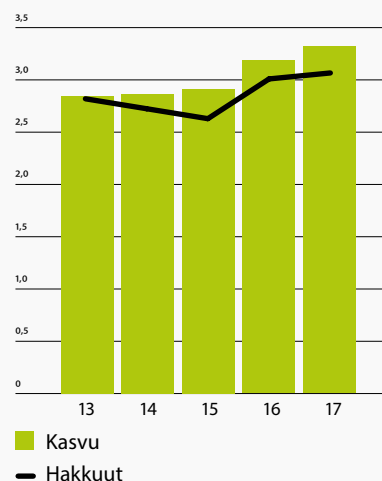
Ammattitaito ja pitkäjänteinen metsähoito takaavat omaisuuden arvon kasvun

Kestävän metsätalouden perustana on toiminnan pitkäjänteinen suunnittelu. Yhtiöllä on moderni räätälöity tietojärjestelmä, joka sisältää laajasti tietoa metsien tilasta ja luontoarvoista. Järjestelmä on ammattitaitoisen henkilöstön ja yrittäjien keskeisin työväline. Sähköinen metsävaratieto ja ammattitaitoinen suunnittelu mahdollistavat hakkuiden sekä metsähoitotoimenpiteiden toteuttamisen siten, että metsien monimuotoisuus ja tulevaisuuden hakkuumahdollisuudet säilyvät.

Kaukokartoituksella hankitulla laserpohjaisella tiedolla tarkennetaan toimenpiteiden yhteydessä päivitettyjä ja kasvumallein ylläpidettyjä metsävaratietoja. Kehittyneiden tietojärjestelmien avulla pystytään laskemaan metsille erilaisia toimenpidevaihtoehtoja, jotka mahdollistavat metsien tulevaisuuden kehityksen simuloinnin ja vaihtoehtojen laskennan erilaisilla tavoitteilla. Tämä on pohjana kestäväälle hakkuusuunnitelalle.

Ammattitaitoinen henkilöstö tekee päätökset kohteiden ajoituksesta ja toimenpiteistä kestävässä hakkuusuunnitteen tavoitteiden perusteella. Näin metsäomaisuus pysyy hyvässä kasvukunnossa ja metsiä hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla.

Tornatorin metsien kasvu ja hakkuut
milj. m³

Osaaminen ja teknologia kilpailukyvyn perustana

Tornatorin tavoitteena on olla markkinoiden paras puukauppa- ja yhteistyökumppani. Yhtiön kilpailukyvyn perustan muodostavat osaava henkilöstö sekä laajaan digitaaliseen metsävaratietoon perustuva kustannustehokas ja laadukas toiminta. Tornatorin suuri metsäomaisuus on ylivoimainen kilpailuetu.

Tornatorin kilpailukyvyn kivijalka muodostuu erinomaisista työkaluista ja osaavasta henkilöstöstä, jotka mahdollistavat laajan metsäomaisuuden tehokkaan hyödyntämisen. Koko historiansa ajan Tornator on aktiivisesti kehittänyt ja ottanut käyttöön uusia digitaalisia työkaluja. Tämä on osaltaan mahdollistanut sen, että yhtiön laajat metsät voidaan hoitaa verrattain pienellä organisaatiolla.

Yhtiön toimihenkilöt ja metsurit pystyvät työskentelemään itsenäisesti ja tehokkaasti kehittyneiden digitaalisten työvälineiden ansiosta. Sähköinen metsävaratieto mahdollistaa kattavan työsuunnittelun etätyönä toimistosta, jolloin maastossa tehtäväksi jää tietojen varmistus ja suunnittelu valmiiksi korjuukohteeksi puunostajalle.

Panostukset infrastruktuuriin lisäävät asiakastytyväisyyttä

Tornatorin toiminnan keskiössä on asiakaslähtöinen palvelu. Yhtiön henkilöstöä on koulutettu palvelujen kehittämiseksi ja asiakasvastaavat hoitavat päivittäiset yhteydet asiakkaisiinsa.

Tornatorin laajoista metsäomistuksista on löydettävissä monipuolinen valikoima hakkuukohteita asiakkaan kulloiseenkin tarpeeseen. Tornator on erityisesti panostanut metsäautoteidensä infrastruktuurin kehittämiseen ja kulkukelpoisuuteen kaikissa toimintamaissa.

Tornator haluaa olla houkutteleva kumppani myös yrittäjille. Merkittävänä toimijana Tornator voi tarjota metsuri- ja metsäkoneyrittäjille laajoja toimeksiantoja, mikä alentaa Tornatorin kustannuksia ja parantaa yrittäjien toiminnan tehokkuutta.

Ylivoimainen kilpailukyky kasvatti liikevoittoa

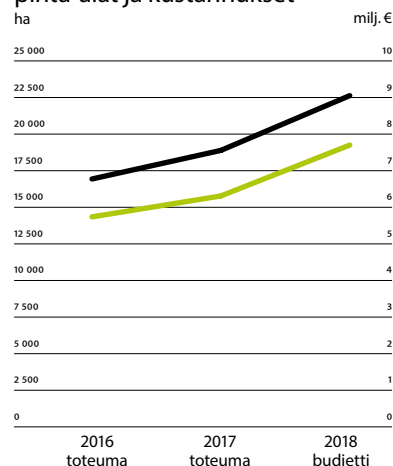
Raportointivuonna Tornatorin liikevaihto kasvoi merkittävästi hyvin haasteellisista puunhankinnan sääolosuhteista huolimatta. Tämä on osoitus yhtiön metsien korkeatasoisen infrastruktuurin ja henkilöstön osaamisen arvosta.

Metsätalouden yleinen kustannustaso on Suomessa korkea, ja muissakin yhtiön toimintamaissa kustannukset ovat kohonneet. Yhtiön metsänhoitotoimin käsiteltävät pinta-alat ovat nousseet kasvavan metsäomaisuuden ja lisääntyvien hakkuiden myötä. Tästä huolimatta Tornator on onnistunut pitämään toiminnastaan aiheutuvat kulut hyvin hallinnassa.

Suomessa vuonna 2015 aloitettu tuottavuusohjelma jatkui edelleen vuonna 2017. Viron ja Romanian tuottavuusohjelmille on määritelty tavoitteet, ja niitä ryhdytään toteuttamaan vuonna 2018.

Tapio Silva Oy:n suorittama metsän- ja luonnonhoidon laatuarviointi osoitti jälleen, että hoitotoimenpiteiden ja korjuun laatu säilyi hyvällä tasolla.

Metsänhoitotoimin käsiteltävät pinta-alat ja kustannukset

— Käsiteltävät pinta-alat
— Kustannukset

2017

KESKEISET SAAVUTUKSET

- Asiakkaiden erinomainen palvelu vaikeissa toimintaolosuhteissa kasvatti liikevaihtoa
- Kustannustehokkuus parani tuottavuusohjelman mukaisesti ja kasvatti liikevoittoa
- Asiakastytyväisyys pysyi korkealla tasolla

2018

TAVOITTEET

- Asiakaslähtöisen puunmyynnin ja suunnittelun kehittäminen
- Toiminnan tuottavuuden ja seurannan parantamista jatketaan
- Parannetaan metsän- ja luonnonhoidon laatua entisestään
- Työn tehostaminen uuteen raportointiympäristöön siirtymisen myötä

”Tornatorin tavoitteena on olla markkinoiden paras puukauppa- ja yhteistyökumppani.”

Kuutio.fi

Tornator on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä ja otti ensimmäisten joukossa käyttöön Puukauppa Oy:n tarjoaman Kuutio.fi-puukauppaportaalin. Kuutio.fi on kokonaan uudenlainen kauppapaikka, jossa sekä pienet että suuret ostajat ja myyjät löytävät toisensa vaivattomasti. Tornator tuo kilpailutettavat hakkuukohteensa myyntiin Kuutio.fi-portaaliin suoraan omasta TornaApps-järjestelmästä automatisoidun tiedonsiirron kautta. Myyntikohteiden muodostamisen kivijalka on Tornatorin sähköinen metsävaratieto, josta ilmenevät kohteen puukaupalliset tiedot sekä ympäristöarvot.

Tornatorin tavoitteena on olla markkinoiden paras puukauppakumppani, jolla on kattavin ja luotettavin tieto myyntikohteista. Päämääränä on tunnustetusti niin luotettava tieto, ettei asiakkaalla olisi ennen ostopäätöstä tarvetta todentaa tiedon paikkansapitävyyttä maastossa.

Erinomainen hallinto mahdollistaa onnistumisen

Tornator tähtää erinomaiseen hallintoon kehittämällä vastuullisuutta, johtamista, viestintää sekä palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä. Prosessipohjaiseen organisaatioon siirtyminen on ollut yhtiölle menestys.

2017

KESKEISET SAAVUTUKSET

- Tornatorin uusien arvojen luominen ja käyttöönotto
- Uuden palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmän kehittäminen
- Arvojohtamisen koulutusohjelman aloittaminen
- Työtyytyväisyyden korkean tason ylläpitäminen

2018

TAVOITTEET

- Yhteisöllisyyden vahvistaminen yhtiössä
- Arvojohtamisen koulutuksen syventäminen
- Viestinnän kehittäminen

Tornatorin henkilöstö toimii hyvin itsenäisesti. Työ perustuu omatoimisuuteen ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Henkilöstöltä edellytetään myös kykyä itsenäisiin päätöksiin. Maantieteellisesti hajautettu toiminta muodostaa haasteen, johon yhtiö on vastannut panostamalla sisäiseen ja ulkoiseen yhteistyöhön sekä kouluttamalla aktiivisesti keskijohtoaan. Vuonna 2017 esimiesten koulutuksen keskiössä oli yhtiön uusiin arvoihin perustuva kahden vuoden arvojohtamisen koulutus.

Tornatorissa suoritettiin koko TornaApps-järjestelmän haavoittuvuuden ja kyberturvallisuuden selvitys. Selvitys osoitti, että järjestelmät ovat näidenkin asioiden osalta hyvällä tasolla. Tornator on vahvistanut erinomaista hallintoaan investoimalla henkilöstön kehittämiseen ja hallintoon sekä tehokkaisiin päätöksenteon tukijärjestelmiin ja työkaluihin. Vuonna 2017 yhtiön johto otti käyttöönsä uuden liiketoiminnan raportointimallin. Tornatoriin palkattiin myös uusi henkilöstöjohtaja, joka aloitti heti palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien, hallinnon prosessien, henkilöstön osaamisen sekä vastuullisuusviestinnän edelleen kehittämisen.

Yhtiössä toteutetun palkkavertailun ja työtyytyväisyys selvityksen mukaan voidaan todeta, että Tornator on alallaan kilpailukykyinen työnantaja. Vuoden 2018 alussa käyttöön otettavalla uudella palkkausjärjestelmällä halutaan palkkausta kehittää edelleen joustavampaan, avoimempaan ja entistä motivoivampaan suuntaan.

Viestintä avainasemassa

Tornatorin kaltaisessa yhtiössä onnistunut viestintä on avainasemassa ja keskeinen haaste. Viestintää kehittämällä Tornatorilla on mahdollisuus paitsi parantaa johtamista, myös vaikuttaa yhtiön julkisuuskuvaan. Tornator aikoo edelleen kehittää ulkoista ja sisäistä viestintää ottamalla käyttöön uusia viestintäkanavia.

Läpinäkyvyyttä ja vuorovaikutteisuutta Tornatorin organisaatiossa pyritään lisäämään ja syventämään. Tavoitteena on, että informaatio kulkee yhtiössä molempiin suuntiin, ei vain johdolta kentälle. Vuorovaikutteisuuden syventämiseen panostetaan muun muassa johtamiskoulutuksella.

Prosessipohjainen organisaatio kasvattaa tehokkuutta

Siirtyminen prosessipohjaiseen organisaatioon on ollut Tornatorille menestys. Parannus suoritustasoissa sekä toiminnan täsmällisyydessä ja tasalaatuisuudessa on selkeä. Toimintatapamuutos on jo ensimmäisen vuoden aikana kasvattanut Tornatorin tehokkuutta merkittävästi.

Henkilöstön erikoistumisen seurauksena yhteisöllisyys ja yhtenäisyys nousevat kuitenkin kohteiksi, joihin on jatkossa panostettava voimakkaammin.

Tornatorissa on myös vahvistettu konserniajattelua. Näin Viron ja Romanian tytäryhtiöille voidaan taata parempi tuki.

”Digitaaliset työkalut ovat mahdollistaneet voimakkaan kasvun verrattain pienellä organisaatiolla.”

Miten digitalisaatio parantaa tehokkuutta?

Digitalisaatio läpäisee koko Tornatorin toimintakulttuurin. Digitaaliset työkalut ovat mahdollistaneet merkittävän kasvun verrattain pienellä organisaatiolla. Tornatorin kulttuurissa digitalisaatio merkitsee ennen kaikkea arkisten asioiden tekemistä tehokkaammin ja viisaammin.

Sähköisen metsävaratiedon ansiosta hakkuukohteiden suunnittelu pystytään myös tekemään hyvin pitkälle toimistoympäristössä. Suunnittelijalla on käytössään sekä ilmakehiin että laserpohjaiseen kaukokartoitukseen perustuva tieto kasvillisuuden pintamallista, puiden koosta ja iästä, pohjavesialueista, maaston pinnanmuodoista ja mahdollisista ympäristöarvoista.

Tornator on tehokkuuden edelläkävijä myös tiedonsiirrossa, sillä yhteisten rajapintojen ansiosta tieto hakkuukohteista siirtyy automaattisesti joko Kuutio.fi-kauppapaikalle tai suoraan asiakkaalle. Tarvetta sähköpostitse toimitettavien tietojen lähettämiseen ei ole, jolloin toimihenkilöiden aikaa vapautuu arvokkaampiin tehtäviin.

Vuoden onnistumiset ja haasteet

Haasteet

- Tasapainon ylläpitäminen metsien ekologisten ja taloudellisten hyötyjen välillä.
- Avoin ja läpinäkyvä vuoropuhelu sidosryhmien kanssa.

ARVOJOHTAMISKOULUTUKSEN ALOITTAMINEN ESIMIESTEHTÄVISSÄ TYÖSKENTELEVILLE

Suomen juhluvuoden kunniaksi istutetaan

100 000

taainta Romaniaan vuoteen 2020 mennessä

ARVOKESKUSTELUN POHJALTA MÄÄRITETTIIN YHTIÖLLE UUDET ARVOT

PUUN ALKUPERÄKETJUN TODENTAMISELLE PEFC-sertifikaatti

LUONTOLAHJANA 100-VUOTIAALLE SUOMELLE

260

HEHTAARIA PYSYVÄÄN SUOJELUUN

PALKITSEMIS-JÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN

ROMANIAN METSILLE FSC-sertifikaatti

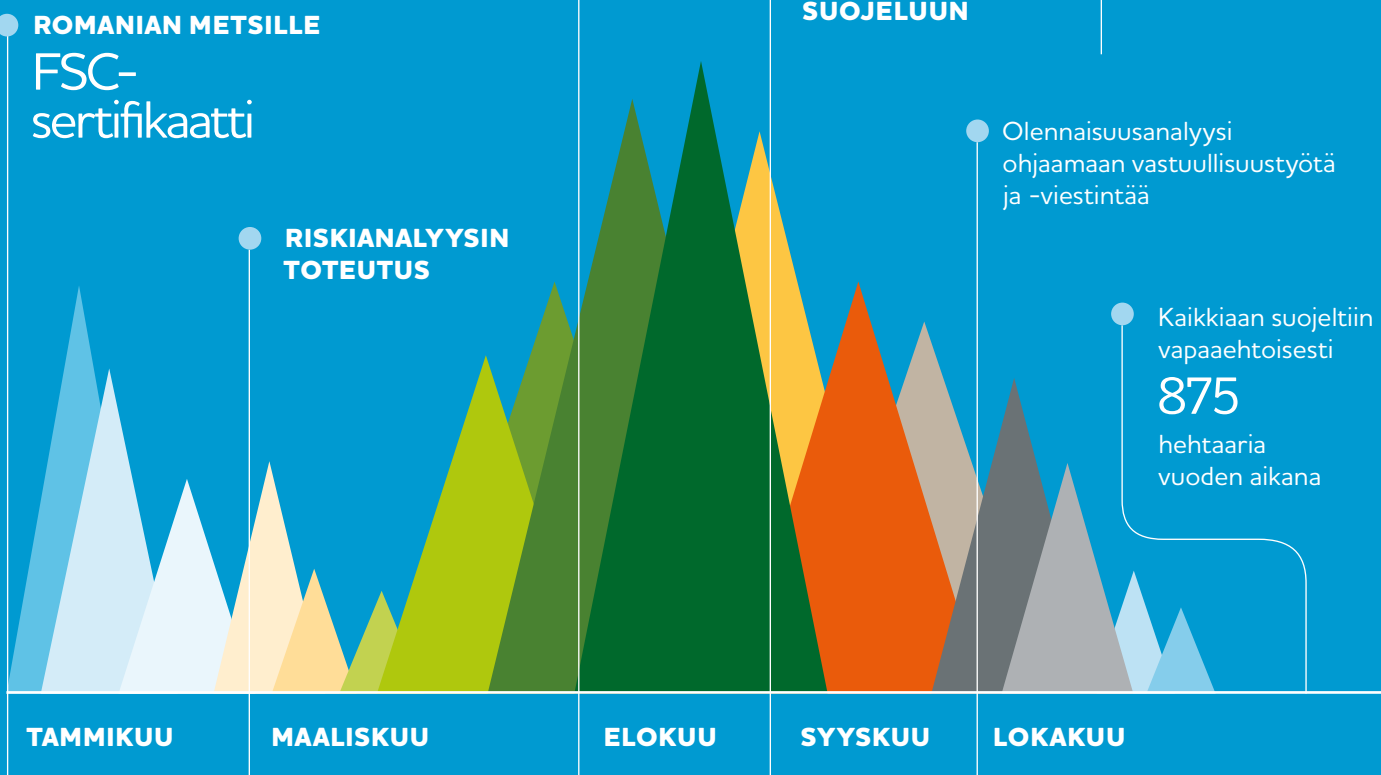
RISKIANALYYSIN TOTEUTUS

Olenaisuusanalyysi ohjaamaan vastuullisuustyötä ja -viestintää

Kaikkiaan suojeltiin vapaaehtoisesti

875

hehtaaria vuoden aikana

Luomme kestävää hyvinvointia metsästä

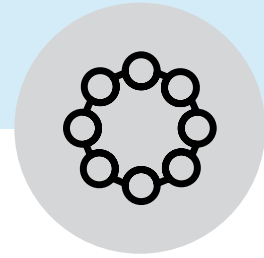
Kestävän metsätalouden osaaja

- Toimimme kestävästi, ottaen huomioon metsän luontoarvot talousmetsissä
- Suojellemme arvokkaita elinympäristöjä ja edistämme luonnon monimuotoisuutta sekä minimoimme toimintamme ympäristövaikutuksia
- Osoitamme kestävyyttä ulkopuolisen tahon varmentamalla metsäsertifioinneilla
- Säilytämme metsien hiilensitomiskyvyn hyvällä metsänhoidolla

Kehittyvä ja turvallinen

- Huolehdimme henkilöstön ja yrittäjien turvallisuudesta ja hyvinvoinnista
- Ylläpidämme työtyytyväisyyttä erinomaisella tasolla
- Panostamme henkilöstön ja yrittäjien koulutukseen ja kehittämiseen

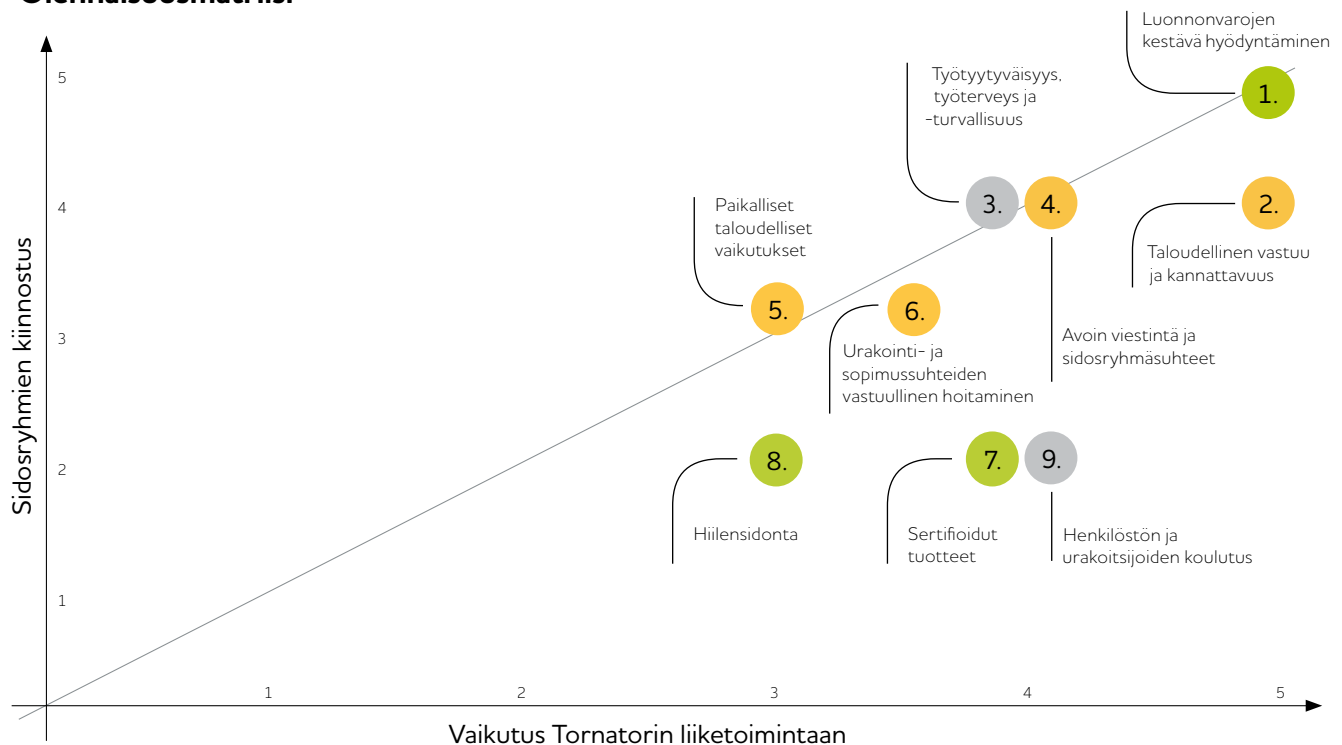

Tuottava hyvinvoinnin edistäjä

- Kasvamme kannattavasti ja parannamme tehokkuuttamme
- Tuotamme hyvinvointia verojen ja työpaikkojen kautta laajasti toiminta-alueellamme
- Olemme vastuullinen ja pikajänteinen yhteistyökumppani

Eettiset toimintaperiaatteet, hyvä hallintotapa, avoin viestintä ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa

Olellisuusmatriisi

Vastuullisuuden keskeiset tulostiedot

Aihe	Mittari	Tavoite	Toteuma
Luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen	Vuotuiset hakkuut vs. kasvu	Hakkuut eivät ylitä metsien pitkän aikavälin tuottokykyä	Vuosina 2008–2017 hakkuut keskimäärin 2,25 milj. m ³ /kasvu 2,7 milj. m ³
Taloudellinen vastuu ja kannattavuus	Nettotulos ja osingonmaksukyky	Vakaa osingonmaksu omistajille	Osinkoa maksettiin 26 milj. €
Työtyytyväisyys, -terveys ja -turvallisuus	Työhyvinvointikyselyn tulos	Hyvinvoiva henkilöstö sekä terveellinen ja turvallinen työympäristö	4,1/5
Avoin viestintä ja sidosryhmasuhteet	Olenaisuusanalyysin päivitys yhteistyössä sidosryhmien kanssa	Pyrimme tunnistamaan olenaisuusanalyysin avulla yhtiölle ja sidosryhmillemme tärkeitä vastuullisuuden teemoja	Olenaisuusanalyysi valmistui lokakuussa 2017
Paikalliset taloudelliset vaikutukset	Nettolisäarvo	Korkea nettolisäarvo	14,9 milj. €
Urakointi- ja sopimussuhteiden vastuullinen hoitaminen	Toteutetut toimittaja-arvioinnit	Seuraamme sopimusurakoitsijoidemme vastuullisuusasioita järjestelmällisesti	113 kpl toimittaja-arviointeja
Sertifioidut tuotteet	FSC- ja PEFC-sertifiointikriteerien mukainen toiminta, ei poikkeamia	Säilytämme sertifikaatit	0 kpl poikkeamia
Hiilensidonta	Hiilensidontakyvyn ylläpitäminen	Lisäämme hiilensidontaa huolehtimalla metsien terveydestä ja hyvinvoinnista	Puuston kasvu 5,5 m ³ /ha/v
Henkilöstön ja yrittäjien koulutus	Koulutuspäivät/hlö	Varmistamme, että yhtiöllä on tarvittava osaaminen	4 pv

Sixten Sunabacka, toimitusjohtaja

Hakkuumäärien lisäys kestävyiden näkökulmasta

Onko Tornatorilla tarkoitus lisätä hakkuumääriä tulevaisuudessa?

Tornatorin hakkuumäärät perustuvat pitkän aikavälin kestäväan hakkuusuunnitteen. Yhtiö on tänä vuonna ostanut merkittävästi lisää metsäomaisuutta sekä panostanut metsiänsä kasvuun, ja tämä lisää hakkuumahdollisuuksia. Uusien hankintojensa ja panostuksensa myötä Tornator on myös päivittänyt kestäviä hakkuusuunnitteitaan.

Miten hakkuumäärien lisäys suhteutuu FSC-sertifointiin?

Tornatorin toiminnassa keskeistä on hoitaa metsiä aina kestäväan metsätalouden periaatteiden mukaisesti ympäristöarituksia minimoiden ja metsäluonnon monimuotoisuutta turvaten. Kestävät hakkuusuunnitteet eivät ole ristiriidassa FSC-sertifoinnin kanssa.

FSC hyväksyy metsien tehokkaan hyödyntämisen, kun samalla varmistetaan hakkuumahdollisuuksien säilyminen tulevaisuudessa. Digitaalisen metsävaratiedon avulla sekä toiminnan

pitkäjänteisellä suunnittelulla pystymme ennakoimaan metsien kasvun hakkuusuunnitteita laadittaessa.

Vaarantuvatko hiilinielut hakkuumäärien lisäyksen myötä?

Tornatorin tavoitteena on säilyttää metsien hiilensitomiskyky ja hiilivälasto mahdollisimman hyvällä tasolla. Keskeinen asia hiilinielujen kasvattamisessa on metsien kasvu. Tornator pyrkii lisäämään metsien terveyttä ja kasvua normaalien hoitotoimenpiteiden lisäksi myös metsiä lannoittamalla.

VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Vastuullisuus ohjaa liiketoimintaa

Vastuullisuus on Tornatorin keskeinen arvo ja vastuullisuusperiaatteet ohjaavat yhtiön liiketoimintaa. Vastuullisuus näkyy jokaisen työntekijän tavassa toimia sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla sekä Tornatorin pyrkimyksessä viestiä toiminnastaan avoimesti ja läpinäkyvästi.

Tornatorin yhteiskuntavastuu perustuu hallituksen vuonna 2017 uudelleen vahvistamiin arvoihin ja strategiaan. Yhteiskuntavastuun keskiössä on kannattavan liiketoiminnan turvaaminen toimimalla eettisesti ja vastuullisesti talouteen, henkilöstöön, ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvissä asioissa.

Vastuullisuusajattelu ohjaa Tornatorin johtamiskäytäntöä ja johtamisen vuosisuunnittelua. Yhtiön hallitus on hyväksynyt vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct) sekä ympäristöperiaatteet, jotka ohjaavat yhtiön toimintaa. Sisäisten periaatteiden lisäksi kestävä metsätaloutta määrittävät PEFC- ja FSC-sertifiointijärjestelmien mukaiset kriteerit sekä toimintamaiden lainsäädäntö.

Yhtiön eri toimintojen vetäjät vastaavat osaltaan kestävien toimintatapojen integroimisesta jokapäiväiseen työhön. Yritysvastuun toteutumista seurataan osana toiminnon sisäistä valvontaa sekä ulkopuolisten auditointien, tilintarkastuksen ja sisäisen tarkastuksen kautta. Koko konsernin koordinaatiosta ja ohjeistuksesta vastaa toimitusjohtaja, apunaan johtoryhmä ja yritys vastuupäällikkö.

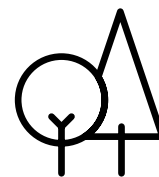
Olennaisuusanalyysi päivitettiin

Vuonna 2017 Tornator päivitti vastuullisuustyötä ja -viestintää ohjaavan vastuullisuuden olennaisuusanalyysin. Analyysiä varten haastateltiin 21 sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien edustajaa koskien heidän näkemyksiään Tornatorin fokusalueista, onnistumisista ja kehityskohteista.

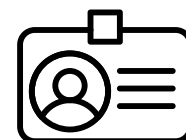
Olennaisuusanalyysin perusteella Tornatorin vastuullisuustyön olennaisimpia teemoja ovat edelleen luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen sekä taloudellinen vastuu ja kannattavuus. Selkeänä uutena aiheena mukaan tulivat avoin viestintä ja sidosryhmäsuhteet. Osa sidosryhmistä oli tyytyväisiä Tornatorin viestintään, kun taas osa näki parannettavaa suurelle yleisölle suunnatussa viestinnässä.

Yleisesti ottaen sidosryhmät olivat tyytyväisiä Tornatorin kykyyn hyödyntää luonnonvaroja kestävällä tavalla ja kiitosta saivat erityisesti Suomen ja Viron PEFC- ja FSC-kaksoissertifioinnit. Samaan aikaan kestävä metsätalouteen liittyvät teemat nähtiin kuitenkin suurimpina vastuullisuusriskeinä yhtiölle. Tornator tulee jatkamaan työtään luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen varmistamiseksi ja kehittämiseksi edelleen.

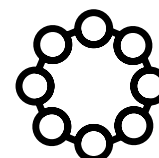
Olennaisuusanalyysin päivittämisen yhteydessä muodostettiin yhtiölle uudet vastuullisuuden pääteemat: kestävä metsätalouden osaaja, kehittyvä ja turvallinen sekä tuottava hyvinvoinnin edistäjä.

**KESTÄVÄN
METSÄTALOUDEN
OSAAJA**

**KEHITTYVÄ JA
TURVALLINEN**

**TUOTTAVA
HYVINVOINNIN
EDISTÄJÄ**

Metsätalous hyvinvoinnin kulmakivenä

Tornatorin tehtävänä on edistää laajasti yhteiskunnan hyvinvointia. Kannattava toiminta on johtanut siihen, että yhtiön verojalanjälki on ollut jo pitkään huomattava. Tornator on merkittävä paikallisyhteisöjen työllistäjä kaikissa toimintamaissaan ja yhtiön metsien virkistyskäyttö toimii laajasti hyvinvoinnin lähteenä.

Tornatorille on tärkeää olla vastuullinen yhteiskunnallinen toimija sekä rakentava kumppani paikallisyhteisöissä. Ammattimainen ja kannattava toiminta mahdollistaa sen, että yhtiö voi edistää metsien monimuotoisuutta, luoda työpaikkoja sekä maksaa veroja ja osinkoja.

Tornator haluaa toimia avoimessa ja suorassa vuorovaikutuksessa paikallisyhteisöjen kanssa. Paikallisyhteisöille ja toimintaympäristölle mahdollisesti aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia seurataan ja arvioidaan Tornatorissa tiiviisti. Yhtiö pyrkii minimoimaan toiminnastaan aiheutuvat päästöt ja luonnon monimuotoisuutta vaarantavat vaikutukset. Tuulivoimahankkeissaan Tornator huomioi niiden vaikutuksen lähialueen asukkaisiin.

Vastuullisen metsätalouden toimitusketju

Tornatorin ydinliiketoimintaa ovat metsätalous ja puunmyynti. Yhtiön osuus metsätalouden toimitusketjussa on metsien hoito, hakkuiden suunnittelu, puunmyynti, korjuunvalvonta sekä puunluovutus.

Toimijana Tornator sijoittuu metsätalouden toimitusketjun alkuun, ja yhtiölle toimitettavan raaka-aineen määrä on marginaalinen. Tornator hankkii resursseja metsäkone- ja metsäpalveluyrittäjiltä sekä varusteiden ja taimien toimittajilta. Yhtiön sisäinen toimitusketju koostuu metsänuudistamis- ja kasvatustoimenpiteistä. Tähän sisältyy sopimusten hallinta sekä töiden ohjaaminen. Sisäinen toimitusketju kohdistuu pääasiassa oman metsäomaisuuden hoitoon.

Yhtiössä on laadittu yrittäjäpolitiikka ja aloitettu alihankkijoiden toimittaja-arviointi vastuullisen toimitusketjun takaamiseksi. Toimittajia arvioidaan hinnan, laadun ja toimitusvarmuuden lisäksi vastuullisuuden näkökulmasta. Lähtökohtana on, että sopimusyrittäjien tulee täyttää samat kriteerit,

jotka Tornator asettaa omalle toiminnalleen. Vuoden 2017 aikana yhtiö on laajentanut sopimusyrittäjiensä arviointimenettelyä puunkorjuun ulkopuolelle koskemaan myös muuta työtä.

Merkittävä työllistäjä ja veronmaksaja

Tornator on myynyt 32 miljoonaa kuutiometriä puuta toimintavuosiensa 2002–2017 välisenä aikana ja täten huolehtinut sosiaalisesta vastuustaan muun muassa työllistämällä ja maksamalla merkittäviä yhteisöveroja hajaseuduilla.

Yhtiön verojalanjälki on mittava – Tornator on Etelä-Karjalan suurin yhteisöveron maksaja. Tornatorin metsät sijaitsevat ympäri Suomea 110 kunnan alueella, Virossa maanlaajuisesti ja Romaniassa keskeisesti muutaman kunnan alueella, tuottaen hyvinvointia laajasti koko yhtiön toimialueella.

Oman henkilöstönsä lisäksi Tornator työllistää kaikissa toimintamaissaan kymmenittäin sopimusyrittäjiä ja heidän työntekijöitään. Yhtiön metsien kokonaistyöllistävä vaikutus oli vuonna 2017 yli 900 henkilötyövuotta.

Tornatorin metsillä on suuri merkitys paikallisyhteisöille. Metsät tarjoavat jokamiehenoikeuden perusteella ihmisille mahdollisuuden poimia marjoja ja sieniä sekä liikkua metsissä. Tornator vuokraa metsästysoikeuksiaan paikallisille metsästyseuroille ja tarjoaa siten harrastusmahdollisuuksia ja riistaa tuhansille metsästäjille.

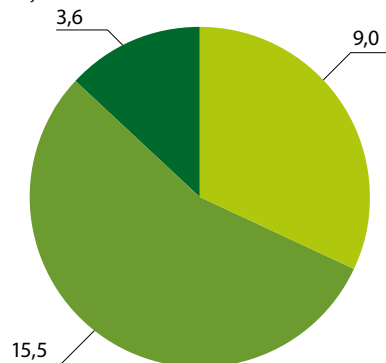
Työllistämisen lisäksi yhtiö rakentaa toimialueilleen infrastruktuuria ja osallistuu yksityisten paikallisiin tiehankkeisiin. Esimerkiksi Tornatorin rakennuttamat metsäautotiet mahdollistavat pääsyn uusille metsäalueille ja tarjoavat virkistys- ja metsästysmahdollisuuksia paikallisyhteisöjen asukkailla.

Millaisia vaikutuksia Tornatorilla on Romaniassa? Lue lisää s. 30.

Yhteiskunnalle vuosittain maksetut verot ja muut maksut keskimäärin v. 2013–2017

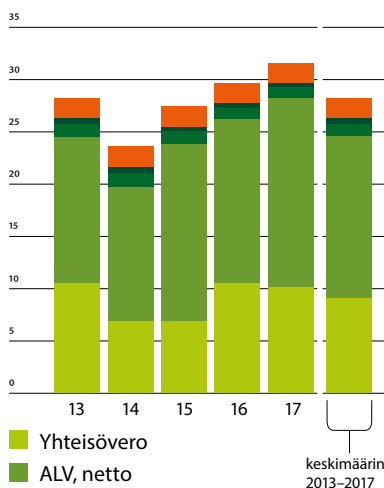
milj. €

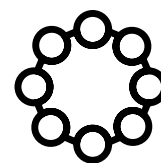
■ Yhteisövero
■ ALV, netto
■ Henkilöstöön liittyvät maksut

Tornatorin verojalanjälki

milj. €

■ Yhteisövero
■ ALV, netto
■ Eläkemaksut
■ Muut sivukulut
■ Ennakonpidätykset

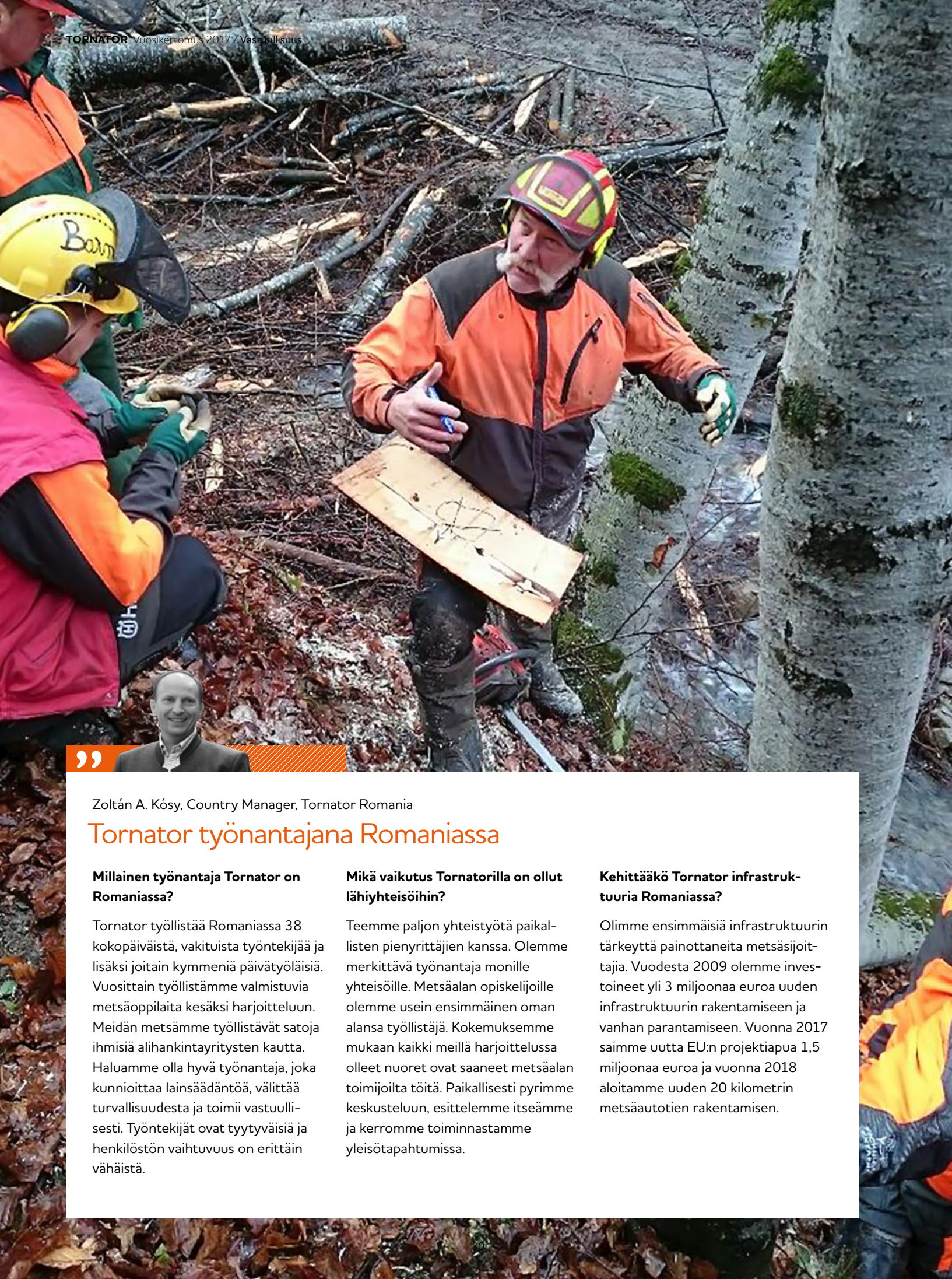

**TORNATORIN
TYÖLLISTÄVÄ
VAIKUTUS YLI**

900
henkilötyövuotta

Taloudellisen lisäarvon tuottaminen sidosryhmille

1 000 euroa		2014	2015	2016	2017
Tuotettu lisäarvo					
Asiakkaat	Asiakkailta saadut tuotot	95 036	117 147	100 120	106 483
Tuotettu lisäarvo yhteensä		95 036	117 147	100 120	106 483
Jaettu lisäarvo					
Urakoitsijat ja muut toimittajat	Tuotteiden ja palveluiden ostot	22 904	33 842	24 211	25 607
Omistajat	Tilikauden aikana maksetut osingot	22 000	21 000	30 000	26 000
Rahoittajat	Korko- ja rahoituskulut, netto	26 030	20 599	20 591	21 713
Yhteiskunta	Verot	7 072	10 061	9 556	9 976
Henkilöstö	Palkat, palkkiot ja henkilösivukulut	9 409	8 604	8 439	8 271
Jaettu lisäarvo yhteensä		87 415	94 105	92 797	91 567
Jäljelle jäävä lisäarvo		7 621	23 042	7 323	14 916
Verot maittain					
Suomi		6 854	9 746	9 155	9 483
Viro		106	180	225	255
Romania		112	135	176	239
Yhteensä		7 072	10 061	9 556	9 976

”

Zoltán A. Kósy, Country Manager, Tornator Romania

Tornator työnantajana Romaniassa

Millainen työnantaja Tornator on Romaniassa?

Tornator työllistää Romaniassa 38 kokopäiväistä, vakituista työntekijää ja lisäksi joitain kymmeniä päivätyöläisiä. Vuosittain työllistämme valmistuvia metsäoppilaita kesäksi harjoitteluun. Meidän metsämme työllistävät satoja ihmisiä alihankintayritysten kautta. Haluamme olla hyvä työnantaja, joka kunnioittaa lainsäädäntöä, välittää turvallisuudesta ja toimii vastuullisesti. Työntekijät ovat tyytyväisiä ja henkilöstön vaihtuvuus on erittäin vähäistä.

Mikä vaikutus Tornatorilla on ollut lähiyhteisöihin?

Teemme paljon yhteistyötä paikallisten pienyrittäjien kanssa. Olemme merkittävä työnantaja monille yhteisöille. Metsäalan opiskelijoille olemme usein ensimmäinen oman alansa työllistäjä. Kokemuksemme mukaan kaikki meillä harjoittelussa olleet nuoret ovat saaneet metsäalan toimijoilta töitä. Paikallisesti pyrimme keskusteluun, esittelemme itseämme ja kerromme toiminnastamme yleisötapahtumissa.

Kehittääkö Tornator infrastruktuuria Romaniassa?

Olimme ensimmäisiä infrastruktuurin tärkeyttä painottaneita metsäsijoittajia. Vuodesta 2009 olemme investoineet yli 3 miljoonaa euroa uuden infrastruktuurin rakentamiseen ja vanhan parantamiseen. Vuonna 2017 saimme uutta EU:n projektiapua 1,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2018 aloitamme uuden 20 kilometrin metsäautotien rakentamisen.

YMPÄRISTÖ

Hyödynnämme metsiä kestävästi ja pitkäjänteisesti

Tornator hoitaa metsiään ympäristöperiaatteidensa mukaisesti luonnon monimuotoisuutta turvaten. Yhtiö pyrkii minimoimaan toimintansa vaikutuksia ympäristöön ja varmistaa huolellisella metsänhoidolla metsien toiminnan merkittävänä hiilinieluna.

Tornatorin liiketoiminnan ytimessä on metsä-omaisuuden arvon pitkäjänteinen kasvattaminen ympäristöarvoja kunnioittaen. Yhtiön metsänhoitoa ohjaavat yhtiön omat ympäristöperiaatteet, PEFC- ja FSC-sertifiointijärjestelmien mukaiset kriteerit sekä toimintamaiden lainsäädäntö.

Vuosi 2017 oli Tornatorille aktiivinen ympäristö-vastuun edistämisen osalta. Alkuvuodesta yhtiön Romanian tytäryhtiö sai metsilleen FSC-sertifikaatin, ja nyt koko konsernin metsäomistus on FSC-sertifioitu. Tornator myös läpäisi PEFC- ja FSC-sertifikaattien edellyttämät auditoinnit ilman merkittäviä ympäristöpoikkeamia. Vastaavanlainen kaksoisertifiointi on Euroopassa harvinainen ja osoittaa Tornatorin sitoutumisen vastuulliseen metsätalouteen.

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

Metsätaloustoimet vaikuttavat merkittävästi metsäympäristöön, mutta Tornator pyrkii kaikessa toiminnassaan sovittamaan yhteen luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja metsänhoidon. Toiminnan ympäristövaikutuksia myös seurataan tiiviisti. Hoidolla ja hakkuilla yhtiö parantaa metsien elinvoimaisuutta ja tuhonkestävyyttä sekä lisää virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Monimuotoisuuden turvaamisen keskeisessä roolissa ovat arvokkaat elinympäristöt, jotka säilytetään. Tornator myös huolehtii monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden säilyttämisestä hakkuissa. Vuonna 2017 yhtiö oli mukana harvennushakkuihin kohdistuvassa metsäteollisuuden yhteisessä lahopuukampanjassa, jossa nuoriin metsiin tuotettiin kolopesijälajeille tärkeitä tekopökölöitä.

Tornatorin toiminta-alueilla elää myös uhanalaisia lajeja. Näistä lajeista yhtiöllä on käytössään viranomaisten havaintotiedot, ja lajit huomioidaan metsien käsittelyssä lajikohtaisten suojeluvaatimusten ja hoitosuosittelujen mukaisesti.

Erilaiset riista- ja muut eläinlajit viihtyvät hyvin Tornatorin metsissä, ja niiden elinympäristöistä huolehtiminen on osa yhtiön normaalia luonnonhoitoa talousmetsissä.

Metson soidinpaikkoja kartoitettiin n. 2 000 hehtaarin alueella, jotta metso voitaisiin ottaa metsätaloudessa paremmin huomioon.

Vapaaehtoinen luonnonsuojelu

Tornator perusti raportointivuoden aikana yhteensä 875 hehtaaria pysyviä luonnonsuojelualueita. Soiden ja pienvesistöjen Hydrologia-LIFE-suojeluhankkeen puitteissa perustettiin 33 hehtaarin soidensuojelualue Joutsan Kälkäsuolle. Tornator on myös ollut mukana vesiensuojeluhankkeissa ja rakentanut kosteikkoalueita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Vuoden 2017 lopulla Tornator käynnisti Ilomantissa mittavan, yli 200 hehtaaria käsittävän raviinien pienvesien ja suoymäristön ennallistamistyön osana Freshabit LIFE IP -hanketta.

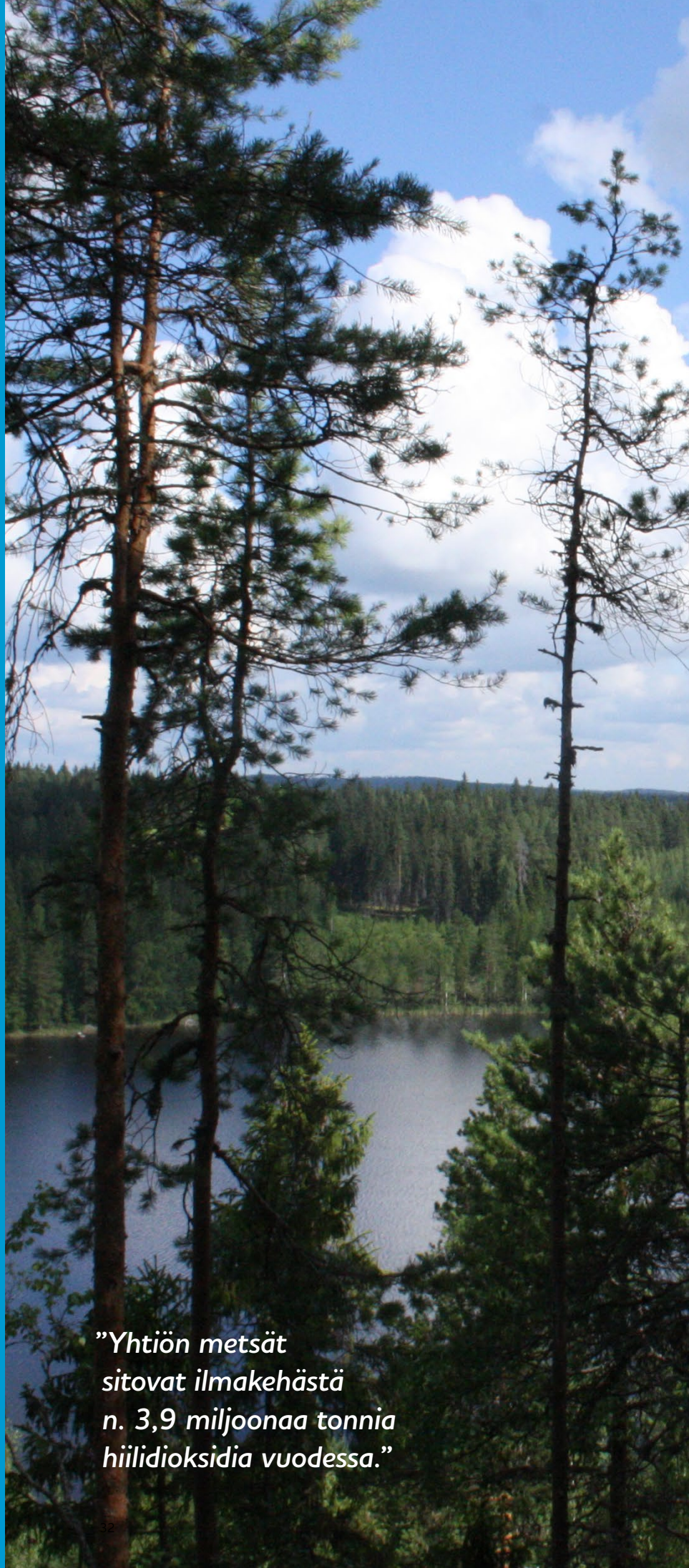
Vastuuntuntoisen
metsänhoidon merkki

Arvokas lahjoitus 100-vuotiaalle Suomelle

Tornator osallistui Luontolahjani satavuotiaalle -kampanjaan lahjoittamalla yli 260 hehtaaria arvokkaita kohteita pysyvään suojeluun. Luontokohteet ovat arvokkaita ja edustavia näytteitä suomalaisen suoluonnon monimuotoisuudesta.

"Suojelellakin luomme kestäväää hyvinvointia metsistämme. Paikalliset luontoarvot huomioiden valitsimme monimuotoisuuden kannalta erityisiä kohteita eri puolilta Suomea", perustelee Tornatorin toimitusjohtaja Sixten Sunabacka.

*"Yhtiön metsät
sitovat ilmakehästä
n. 3,9 miljoonaa tonnia
hiilidioksidia vuodessa."*

Metsä sitoo tehokkaasti ilmakehän hiilidioksidia

Kasvat puut ja metsien aluskasvillisuus sitovat yhteyttämisprosessissaan ilmakehästä hiilidioksidia ja varastoivat sen sisältämän hiilen. Tornatorin metsät muodostavat suuren hiilivaraston, joka lisääntyy jatkuvasti hakkuumäärien pysyessä kasvua pienempinä. Vanhojen täysikasvuisten puiden hakkuita on tehtävä, jotta hyvin hiiltä sitoville nuorille metsille annetaan tilaa kasvaa.

Tornator on metsien käytön puolestapuhuja. Yhtiö haluaa omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että metsistä saataisiin mahdollisimman paljon uusiutuvia tuotteita luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta.

Puu ei muutu hiilidioksidiksi hakkuiden yhteydessä, vaan varastoi yhä hiiltä erilaisissa puupohjaisissa tuotteissa. Lisäksi materiaaleja kierrätetään usein moneen kertaan ennen kuin ne käytetään energiana. Myös valmistusketjun sivutuotteita hyödynnetään merkittävästi bioenergiantuotannossa. Näin kaikilla puupohjaisilla materiaaleilla voidaan korvata fossiilisten polttoaineiden käyttöä, vähentää hiilidioksidipäästöjä ilmakehään ja näin ollen vaikuttaa ilmaston lämpenemiseen ehkäisevästi.

Hiilen kiertokulku ilmakehästä puustoon, tuotteiksi ja energiakäytön jälkeen takaisin ilmakehään on luonnollista ja ajan saatossa vääjäämätöntä. Mitä enemmän metsiä ja puu- ja energiatuotteita pystytään hyödyntämään kestävästi ihmiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi, sen parempi.

Tornator parantaa metsien kasvua ja hiilensidontaa metsänhoitotoimin ja lannoittamalla. Lannoitusmääriä on suunnitelmallisesti lisätty ja lannoitukset on kohdennettu hyväpuustoisiin 40–70-vuotiaisiin kangasmetsiin, joissa on parhaat edellytykset hyödyntää lisäravinteet. Suunnittelussa on huomioitu mahdolliset ympäristöriskit ja jätetty mm. rantakuviot lannoittamatta vesistökuormituksen välttämiseksi.

Tornator on laskenut oman hiilijalanjälkensä. Yhtiön metsät sitovat ilmakehästä n. 3,9 miljoonaa tonnia hiilidioksidia vuodessa. Tornatorin omien metsätalouden toimitusketjujen päästöt ovat n. 0,002 miljoonaa tonnia hiilidioksidia vuodessa.

OMAN TOIMINNAN PÄÄSTÖT:

ALLE

0,05

prosenttia Tornatorin puuston hiilensidontakyvystä

MUIDEN TOIMIJOIDEN PÄÄSTÖT:

ALLE

6

prosenttia Tornatorin puuston hiilensidontakyvystä

Heikki Myöhänen, vs. metsätalous- ja ympäristöpäällikkö ja Sixten Sunabacka, toimitusjohtaja

Tornatorin vastauksia sidosryhmien ympäristöhuolenaiheisiin

Aikooko Tornator lisätä panostuksia ympäristönsuojeluun?

Tornator tukee ja edistää ympäristönsuojelua. Perustamme vuosittain satoja hehtaareita luonnonsuojelualueita. Tänä vuonna laajensimme suojelutoimintaa metsänsuojelusta myös soiden ja pienvesistöjen suojeluun. Lisäksi itsenäisyyden juhluvuoden luontolahjana suojelimme yli 260 hehtaaria arvokkaita luontokohteita.

Aikooko Tornator viestiä toiminnastaan enemmän tulevaisuudessa?

Tornatorin haasteena on saada paketoitua toiminta ymmärrettävämpään viestinnälliseen muotoon. Usein syntyy vastakkainasettelua luonnonsuojelujärjestöjen kanssa ainoastaan sen takia, että kommunikoinnissa on puutteita. Tornator haluaa jatkossa viestiä aktiivisemmin ja läpinäkyvämmiin omasta toiminnastaan sekä ajattelutavastaan. Yhtiön tavoitteena on tulevaisuudessa ottaa myös sosiaalinen media osaksi sidosryhmäviestintää.

Kasvattaako Tornator jatkuvan metsänkasvatuksen osuutta?

Tornatorin laajoissa metsäomistuksissa on runsaasti kohteita, joita käsitellään erikoishakkuin. Tällöin jatkuva metsänkasvatus on yksi vaihtoehto. Kokeilemme mahdollisuuksia lisätä poimintaluonteista tai pienaukkojen kautta tapahtuvaa jatkuvaa kasvatusa myös kohteissa, joissa on käytössä jaksollinen metsänhoito.

VUONNA 2017 TORNATOR PERUSTI

875

hehtaaria pysyviä
luonnonsuojelualueita

METSON SOIDINPAIKKOJA KARTOITETTIIN N.

2 000

hehtaarin alueella

VAPAAEHTOISEN METSO-OHJELMAN PUITTEISSA PERUSTETTU NOIN

1 300

hehtaaria
suojelualueita

RAPORTOINTIVUONNA

0 kpl

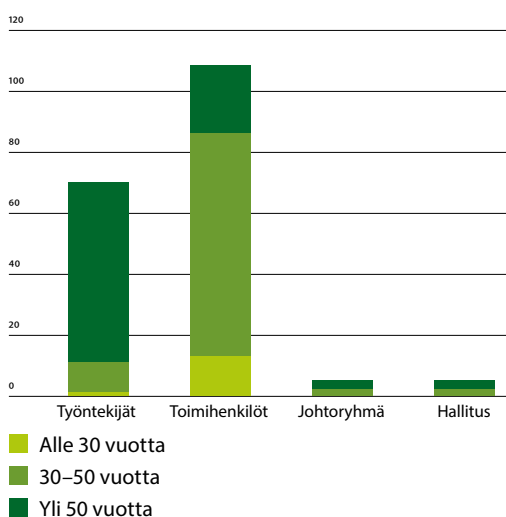
vakavia
ympäristöpoikkeamia

HENKILÖSTÖ

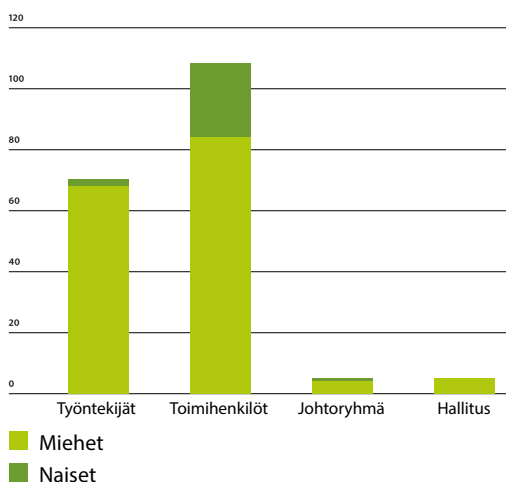
Osaava ja sitoutunut henkilöstö

Henkilöstön ammattitaito ja sitoutuminen ovat avainasemassa Tornatorin itsenäiseen työskentelyyn perustuvassa toimintamallissa. Osaamista kehitetään jatkuvasti ja työtyytyväisyys pyritään pitämään erinomaisella tasolla.

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön sukupuolijakauma

Vuoden 2017 aikana Tornator uudisti toimintaansa ohjaavat arvot. Arvokeskusteluun osallistui laajasti kaikki henkilöstöryhmät. Yhtiön uudet arvot ovat vastuullisuus, osaaminen ja yhteistyö. Arvojen jalkauttamiseksi koko konserniin yhtiössä käynnistettiin keski johdolle suunnattu arvojohtamisen koulutusohjelma. Sen tavoitteena on yhdistää yhtiön arvot, strategia ja esimiestyö osaksi päivittäistä käytäntöä ja toimintatapoja. Ohjelma kestää kaksi vuotta sisältäen useita lähijaksoja ja projektityöskentelyä.

Operaatioesimiehille annettiin keväällä yrittäjäyhteistyökoulutusta, johon osallistui myös 59 sopimusyrittäjää.

Henkilöstö kehityskeskustelujen piirissä

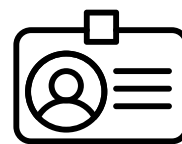
Tornatorin henkilöstöstä puolet on toimihenkilöitä ja puolet metsureita. Metsäala on hyvin miesvaltainen. Naisten osuus Tornatorin organisaatiosta on noin 14 prosenttia.

Tornator työllistää Suomessa 71 omaa metsuria ja 70 omaa toimihenkilöä, Virossa 8 toimihenkilöä sekä Romaniassa 12 metsuria ja 26 toimihenkilöä. Metsurien määrä Tornatorissa on vähentynyt eläköitymistien myötä. Työvoimavaje on paikattu yrittäjäsovimuksin.

Konsernin koko henkilöstö on kehityskeskustelujen piirissä. Kehityskeskustelut käydään toimihenkilöiden kanssa kaksi kertaa vuodessa ja metsureiden kanssa kerran vuodessa.

Työhyvinvointi ja -turvallisuus hyvällä tasolla

Vuosittainen työtyytyväisyyskysely tehtiin samalla tavalla koko konsernin laajuusena ensimmäistä kertaa vuonna 2017. Työtyytyväisyyden taso on noussut entisestään ja on koko konsernissa erinomaisella tasolla. Kyselyn tuloksena arvosanaksi saatiin 4,1/5.

Työhyvinvointikyselyn vastausten keskiarvoksi muodostui

4,1/5

Tornatorin työllistämisaikutuksia
Lue lisää s. 28.

Digitalisaatio luo työturvallisuutta

Tornatorin henkilöstö ja yrittäjät työskentelevät maastossa paljolti itsenäisesti. Vastuullisena työnantajana Tornator panostaa työturvallisuuteen. TornaApps-sovellukseen on rakennettu työajanseurantaominaisuus, joka varmistaa, että metsätöihin lähtenyt metsuri myös palaa sieltä.

Mikäli ilmoitusta maastosta poistumisesta ei ole tehty järjestelmään viimeistään yhdeksän tunnin kuluttua töiden aloittamisesta, lähettää järjestelmä automaattisesti ilmoituksen esimiehelle ja vartiointiliikkeelle. Ilmoitus menee kahteen osoitteeseen, jotta toimenpiteet saadaan välittömästi käyntiin.

Työntekijän puhelimen viimeisin sijaintitieto nähdään TornaAppsista. Henkilö pyritään ensin tavoittamaan suoraan, mutta jos tämä ei onnistu, aloittaa vartiointiliike avun mobilisoinnin. Tähän mennessä jokaisessa ilmoitukseen johtaneessa tapauksessa on onneksi ollut kyse inhimillisestä onohduksesta.

Työturvallisuuteen panostetaan voimakkaasti ja sitä kehitetään jatkuvasti. Tavoitteena vuodelle 2018 on turvallisuushavaintojen ilmoittamisen siirtäminen mobiilialustalle, kun tällä hetkellä ainoa kanava on käsin täytettävä lomake.

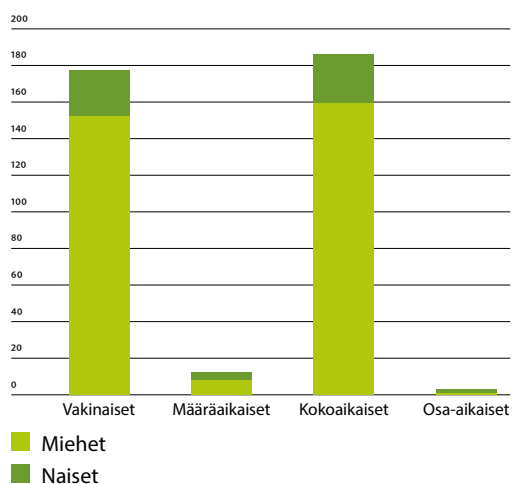
Maastossa työskentelevä henkilöstö Suomessa, kaikkiaan 116 tornatorilaista, suoritti raportointivuonna työturvallisuuskorttikoulutuksen. Virossa turvallisuuskoulutuksesta on huolehdittu toimenkuvien mukaisten tarpeiden mukaan. Keväällä 2017 suoritettua viranomaistarkastuksessa työsuoja- ja työturvallisuusasioiden todettiin olevan Tornatorissa erinomaisella tasolla. Lisäksi Tornator järjesti toimihenkilöille ja metsureille koulutusta työergonomiasta sekä terveyttä edistäviä työtavoista.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toiminnan keskiössä

Tornatorin tavoitteena vuodelle 2017 oli tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisääminen. Yhtiön toimintaa ohjaa vuonna 2016 laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Työtyytyväisyyskyselyn mukaan parannusta oli tapahtunut.

Uusien arvojen ohella Tornatorin henkilöstö koko konsernin laajuisesti on työsuhteen solmimisen yhteydessä sitoutunut yhtiön vastuullisen liiketoiminnan periaatteisiin. Tornatorin yhteinen vastuullisuusohje "Code of Conduct" ohjaa henkilöstön päivittäistä toimintaa. Hallituksen hyväksy-

Henkilöstön työsuhteiden tyyppi

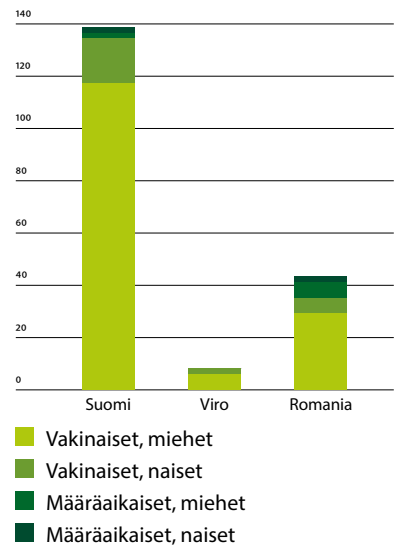
mässä ohjeistuksessa määritellään liiketoimintaan, ympäristöasioihin ja henkilöstöön liittyvät eettiset toimintaperiaatteet. Raportointivuonna vastuullisen liiketoiminnan periaatteita syvennettiin osana henkilöstön perehdytyskoulutusta sekä esimieskoulutusta.

Vastuullisuus ohjaa toimintaa s. 27

Liiketoiminnan periaatteiden toteutumista valvotaan whistleblower-järjestelmällä, joka perustuu kolmannen osapuolen ylläpitämään anonyymiin verkkolomakkeeseen. Järjestelmään voi raportoida työturvallisuudesta, väärinkäytöksistä, rahoituksesta ja korruptiosta. Järjestelmä on käytössä konserninlaajuisena, kussakin maassa paikallisella kielellä. Romaniassa on verkkoilmoituksen lisäksi mahdollisuus tehdä ilmoitus myös puhelimitse. Raportointivuonna ei ilmennyt yhtäkään väärinkäytöstapausta.

Tornator Oyj:n Suomen henkilöstöstä 81 prosenttia on yleissitovien työehtosopimusten piirissä. Virossa ja Romaniassa toimialalla ei ole vastaavia käytäntöjä.

Henkilöstön työsuhteiden tyyppi maittain

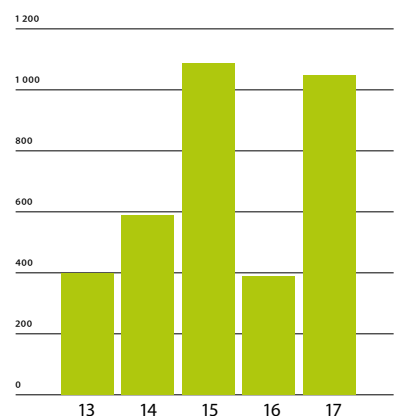

Henkilöstön vaihtuvuus ja uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä

	Suomi	Viro	Romania
Työsuhteita alkoi, kpl	16	2	11
Työsuhteita päättyi, kpl	19	0	13
Työnantajan päättämänä, %	0	0	0
Kokonaisvaihtuvuus*, %	25	25	62
Vuonna 2017 keskimäärin	156	7	39
Henkilöstöä yhteensä 31.12.	138	8	37

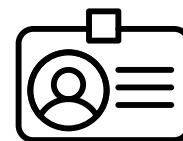
* Kokonaisvaihtuvuustunnusluku saadaan laskemalla aloittaneiden ja päättäneiden vakinaisten työntekijöiden lukumäärät yhteen ja jakamalla summa koko vuoden keskimääräisellä vakinaisen henkilöstön lukumäärällä.

Henkilöstön kehittäminen Suomessa €/hlö

Keskimääräiset koulutustunnit henkilöä kohden

	2017		
	Suomi	Viro	Romania
Koko henkilöstö	27,0	60,0	9,0
Miehet	27,5	70,0	8,0
Naiset	26,0	33,0	14,0
Toimihenkilöt	35,0	60,0	9,0
Johto	60,0	-	-
Metsurit	18,0	-	-

**TYÖNTEKIJÄT
ANTOIVAT
ESIMIESTYÖLLE
ARVOSANAKSI**

4/5

VUONNA 2017

116

tornatorilaista suoritti
työturvallisuuskortti-
koulutuksen Suomessa

Työtapaturmat ja sairauspoissaolot

	2017			2016		
	Suomi	Viro	Romania	Suomi	Viro	Romania
Sairauspoissaolot						
Miehet, %	4,10	0,30	3,40	5,1	0,7	2,0
Naiset, %	5,50	0,20	1,70	2,9	0,0	0,4
	2017			2016		
	Suomi	Viro	Romania	Suomi	Viro	Romania
Tapaturmat, oma henkilöstö						
Poissaoloon johtaneet työtapaturmat, miehet	4	0	0	5	0	0
Poissaoloon johtaneet työtapaturmat, naiset	0	0	0	0	0	0
Työtapaturmista johtuneet poissaolopäivät, miehet	59	0	0	81	0	0
Työtapaturmista johtuneet poissaolopäivät, naiset	0	0	0	0	0	0
Kuolemantapaukset, kpl	0	0	0	0	0	0

Hallinto

Omistus ja yhtiö rakenne

Tornator Timberland -konserniin kuului vuonna 2017 Suomen emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Virossa Tornator Eesti OÜ ja Romaniassa SC Tornator SRL. Kaikki kolme yhtiötä omistavat metsää ja harjoittavat kestävä, operatiivista metsätaloutta. Lisäksi Tornator Oyj omistaa Suomessa sataprosenttisesti viisi tuuli-voiman kehitysyhtiötä.

Tornator Oyj:n omistajat ovat suomalaisia, pääosin institutionaalisia sijoittajia. Yhtiössä on 11 osakkeenomistajaa.

Hallinnointiperiaatteet

Tornator Oyj:n hallinto perustuu Suomen osakeyhtiölakiin ja Tornator Oyj:n yhtiöjärjestykseen. Yhtiön osake ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena. Tornator Oyj on laskenut liikkeelle vakuudellisen joukkovelkakirjalainan, joka on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, ja yhtiö noudattaa sen antamia, listattuja joukkovelkakirjalainoja koskevia sääntöjä ja määräyksiä, arvopaperimarkkinalakia sekä Finanssivalvonnan määräyksiä, jotka ovat nähtävissä julkisesti internet-osoitteessa www.finanssivalvonta.fi.

Yhtiökokous on Tornator Oyj:n ylin päättävä elin, joka päättää sille osakeyh-

tiölaissa säädetyistä asioista. Yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään touko-kuussa yhtiön hallituksen määräämänä päivänä. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti osakkeenomistaja voi äänestää yhtiökokouksessa enintään kahdellakymmenellä (20) prosentilla yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, mukaan lukien osakkeenomistajan kanssa samaan konserniin kuuluvien kaikkien yritysten ja niiden eläkesäätiöiden ja -kassojen äänivalta.

Tornator Oyj:n hallitukseen kuuluu 4–7 varsinaista jäsentä, jotka yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Yhtiökokous valitsee myös jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen. Hallitus valvoo Tornatorin toimintaa ja johtamista sekä päättää merkittävistä yhtiön strategialla, investointeilla, organisaatiolla ja rahoitusta koskevista asioista. Hallitus kokoontuu vähintään neljästi vuodessa. Vuonna 2017 hallitus kokoontui 15 kertaa.

Valiokunnat

Tornatorissa toimii kaksi valiokuntaa. Oversight Committeeen tehtävänä on valvoa yhtiön ja osakkaiden välisiä merkittäviä sopimuksia. Valiokunta toimii Tornatorin hallituksen alaisena. Hallitus valitsee valiokuntaan keskuudestaan kolme jäsentä

vuodeksi kerrallaan. Valiokunta kokoontuu ja raportoi hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa. Lisäksi Tornatorin hallituksen alaisena toimii palkitsemisvaliokunta, johon hallitus valitsee keskuudestaan kaksi jäsentä vuodeksi kerrallaan ja joka kokoontuu ja raportoi hallitukselle tarvittaessa. Hallitus on päättänyt, että se ei muodosta erillistä tarkastusvaliokuntaa, vaan hoitaa tämän tehtävän osana normaalia hallitustyöskentelyä.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Tornatorin hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön taloudellisesta tuloksesta sekä liiketoimintojen ja hallinnon järjestämisestä lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu antaa hallitukselle tietoa muun muassa yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja liiketoimintaympäristöstä tapahtuvista muutoksista. Toimitusjohtaja vastaa merkittävimpien asiakkaiden hoidosta.

Toimitusjohtajan tukena toimii johtoryhmä. Johtoryhmään kuului vuonna 2017 viisi jäsentä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmän tehtävänä on hallituksen määrittelemän strategian toteuttaminen käytännössä. Johtoryhmä kokoontuu noin kuukauden välein sekä

aina tarvittaessa. Vuonna 2017 johtoryhmä kokoontui 10 kertaa. Johtoryhmän lisäksi yhtiössä toimii operatiivinen päällikkötaso, jonka muodostavat eri toimintojen asiantuntijat ja jonka tehtävänä on auttaa johtoryhmää strategian jalkauttamisessa. Operatiiviseen päällikkötasoon kuuluu kymmenen henkeä, ja siitä kutsutaan edustajia johtoryhmän kokouksiin tarvittaessa.

Operatiivinen toiminta

Suomessa yhtiön operatiivinen toiminta on järjestetty prosessiorganisaatioksi. Ydinprosessit ovat: metsätalous, metsänhoito ja maankäyttö. Näiden tukena ovat lisäksi perinteiset sisäiset palveluprosessit kuten henkilöstöhallinto, ICT, talous, viestintä jne. Prosesseissa toteutetaan yhtiön johdon kanssa yhdessä asetettuja strategisten päämäärien mukaisia tehtäviä. Ulkomailla paikallis päälliköt (Country Managers) vastaavat operatiivisen toiminnan järjestämisestä ja raportoinnista emoyhtiöön. Ulkomaan yhtiöt saavat myös apua emoyhtiön tukitoiminnoista.

Lähipiiriliiketoimet

Tornatorin ja Stora Enso Oyj:n välillä on merkittävä, volyyymiin perustuva pitkäaikainen puukauppasopimus. Tämän sopimuksen markkinaehtoisuutta valvoo Tornatorin hallituksen alainen Oversight Committee (ks. Valiokunnat). Kyseisessä hallintoelimessä ei ole edustusta Stora Ensosta.

Palkat ja palkkiot

Yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan vuosipalkkio. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkkioista. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan kiinteä kuukausipalkka sekä henkilökohtaiseen suoritukseen perustuva kannustinpalkkio. Johtoryhmä kuuluu lisäksi pitkän aikavälin rahapohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin.

Tilintarkastajat

Yhtiökokous valitsee käytettävän tilintarkastusyhteisön vuodeksi kerrallaan. Tornatorin tilintarkastajana toimii Deloitte

Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Vattulainen, joka on toiminut tehtävässä vuodesta 2011 lähtien.

Emoyhtiön tilintarkastajat vastaavat koko konsernin tilintarkastuksen suunnittelusta, koordinoinnista ja ohjauksesta. Tilintarkastussuunnitelma laaditaan vuosittain yhteistyössä konsernijohdon kanssa. Tilintarkastajat raportoivat emoyhtiön hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitulla strategialla. Lähtökohtana on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi, jotta yhtiö voi valita optimaaliset keinot riskien hallitsemiseksi. Hallitus määrittelee yrityksen riskienhallinnan strategian ja vastaa riskienhallinnan tulosten ja toimenpiteiden seurannasta sekä riskienhallintaprosessien toimivuuden arvioinnista vuosittain. Johtoryhmä vastaa riskienhallinnan strategian toteutuksesta ja riskien toteutumisen seurannasta sekä tarvittavista riskienhallintatoimenpiteistä.

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit. Seuraavassa on kuvattu esimerkkejä kustakin pääluokasta.

Strategiset riskit

Puun kysynnän vaihtelu on luonnollisesti riski metsäyhtiölle. Kysyntäriski on pienentynyt puun käyttömuotojen monipuolisuudessa, eikä kaikkia uusia innovaatioita vielä edes tiedetä. Yhtiö on varmistanut puun hyvää kysyntää myös sertifoimalla kaikki metsänsä. Metsäteollisuuden uusien investointien myötä puun kysyntä on kasvussa kaikissa yhtiön toimintamaissa.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuuoikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien sekä metsäpalojen myyntiä.

Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusuunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä. Hintavaihtelut ovat viime vuosina pienentyneet merkittävästi Suomessa.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuuiden suunnitelmalla metsien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitteen (>30 vuotta). Luonnonvarakeskuksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuulaskelma ovat vuodelta 2016.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu. Suomen FSC:n kansallisten kriteerien päivitys on alkanut. Tornator osallistuu tiiviisti tähän prosessiin.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyyntiä. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väliaikaista tuottojen laskua. Näin on jo tapahtunutkin, ja maanjalostusinvestoinnit on siksi sopeutettu tonttimyynnin volyymin mukaan. Kertomusvuonna tonttien kysyntä oli vertailuvuoden tasolla.

Tuulivoiman hankekehitykseen käytettävien investointien riskiä hallitaan tekemällä riittävän tarkat esiselvitykset ennen hankkeiden käynnistämistä, valitsemalla kumppaneiksi merkittäviä alan toimijoita, hajauttamalla hankkeet alueellisesti eri puolille Suomea sekä viemällä hanke suunnittelu läpi huolellisesti. Tornator ei osallistu tuulivoiman rakentamiseen eikä tuotannon omistamiseen, vaan myy osuutensa hankkeista ennen rakentamista ja jää maapohjan osalta vuokranantajaksi.

Tornator Oyj:n osakkeenomistajat

	%
Stora Enso Oyj	41,0
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	23,1
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	15,3
OP Ryhmän vakuutus-, eläke- ja sijoitusyhteisöt	14,4
Muut osakkeenomistajat	6,2
Yhteensä	100,0

Tornator Timberland -konserni

11 osakkeenomistajaa	
Tornator Oyj Suomi 600 000 ha	
SC Tornator SRL Romania 12 000 ha	Tornator Eesti OÜ Viro 62 000 ha

Metsävarojen hyödyntämisessä ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Riskinä voidaan pitää myös merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Esimerkkinä tällaisesta voi pitää EU-tasolla käytyä keskustelua metsätalouden LULUCF-asetuksesta. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä esimerkiksi maakuntakaavoitukseen osallistuminen. Tornator noudattaa avointa tiedotuspolitiikkaa, jossa korostuvat toiminnan kestävyys ja yhteiskuntavastuun toteuttaminen.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on riski myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjäsopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta on tehty ennakoivaa rekrytointia, jotta eläköityvät ehtivät siirtää tietotaitonsa eteenpäin. Riskiä hallitaan myös aktiivisella henkilöstöpolitiikalla.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet

todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä positiivinen riskienhallintamenetelmä että riski. Laajenemisen riskejä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia. Tornator sitoo taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristö vastuun kiinteäksi osaksi liiketoimintaansa, jota ohjaavat kaikille toimintamaille yhteiset vastuullisen liiketoiminnan periaatteet (Code of Conduct).

Operatiiviset riskit

Yhtiöllä on hallituksen ja toimivan johdon hyväksymät operatiiviset prosessit, joilla hallitaan sisäisiä liiketoimintariskejä.

Luonnonkatastrofit muodostavat riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko ja toisaalta maantieteellinen laajuus toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren katastrofin tuhoja. Ulkomailla Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiaan metsiä, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita. Uutena riskinä voidaan pitää kyberhyökkäyksen uhkaa eli yhtiön tietojärjestelmiin kohdistuvia riskejä. Tähän on varauduttu hyödyntämällä kehittyntä suojausteknologiaa ja huolehtimalla käyttäjien ohjeistuksesta ja koulutuksesta.

Rahoitusriskit

Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen tulevaisuudessa. Yhtiö on hajauttanut varainhankintaan liittyviä riskejä laskemalla liikkeeseen seitsemän vuoden joukkovelkakirjalainan viiden vuoden pankkilainan lisäksi. Markkinakoron muutoksiin yhtiö on varautunut johdannaissopeutuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen korkoriskiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttokoron vaihtelua, ja näin yhtiön arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Yhtiöllä on myös yritystodistusohjelma, jolla optimoidaan rahavarojen tarvetta. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin. Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimuksiin perustuvilla ennakkomaksuilla.

HALLITUS

Mikko Koivusalo

s. 1961, kauppatieteiden maisteri

Puheenjohtaja 2016–

Varapuheenjohtaja 2010–2015

Jäsen 2006–2010

Varma, sijoitusjohtaja, listaamattomat sijoitukset 1997–

Tausta:

Postipankki Oy (Danske Bank), yritystutkija, salkunhoitaja 1991–1997

Salmi, Virkkunen & Helenius Oy (PWC), tilintarkastaja 1988–1991

Erkki Ryynänen

s. 1971, kauppatieteiden maisteri

Jäsen 2010–

OP Ryhmän vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitukset, johtaja 2014–

OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö, toimitusjohtaja 2010–

Tausta:

OP Ryhmä, sijoitustoiminnan ja salkunhoidon tehtäviä 1999–

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Eläkesäätiöyhdistys, hallituksen jäsen

Mikko Mursula

s. 1966, kauppatieteiden maisteri

Varapuheenjohtaja 2017–

Ilmarinen, sijoitusjohtaja 2015–

Tausta:

FIM Oyj, toimitusjohtaja 2013–2015

S-Pankki, johtaja, varainhoito ja välitysliiketoiminta 2013–2015

FIM Varainhoito, toimitusjohtaja 2010–2015

Ilmarinen, esimies- ja sijoitustoiminnan tehtäviä 2000–2010

AG Private Bankers (1998– Den Danske Bank), osake- ja johdannaismekklari 1994–2000

Opstock Pankkiiriliike, meklari, osakkeet ja johdannaiset 1993

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Kojamo Oyj, hallituksen jäsen

Jane ja Aatos Erkon Säätiö, hallituksen jäsen

Jari Puhakka

s. 1966, yhteiskuntatieteiden maisteri

Jäsen 2015–

Etera, johtaja, sijoitukset ja asiakasrahoitus 2010–2017

Tausta:

Pohjola Varainhoito, sijoitusjohtaja 2005–2010

Ilmarinen, osakejohtaja 2000–2003, arvopaperijohtaja 2003–2005

OPK Vakuutusyhteisöjen sijoitukset, sijoitusjohtaja 1999–2000

Gyllenberg, salkunhoitaja ja strategi 1994–1999

OKO/Opstock, analyytikko ja salkunhoitaja 1989–1994

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Suomen Taideteollisuusyhdistys, hallituksen jäsen

Jari Suominen

s. 1969, kauppatieteiden maisteri

Jäsen 2015–

Stora Enso Oyj, johtaja, Wood Products -divisioona 2014–

Tausta:

Enso Oy / Stora Enso Oyj, useita johtotehtäviä 1995–

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Varma, hallintoneuvoston jäsen

Puutuoteteollisuus ry, hallituksen puheenjohtaja

Varajäsenet:

Lassi Ruuska, Etera

Markus Aho, Varma

Antti Palkén, OP

Jari Suvanto, Stora Enso

Ilja Ripatti, Ilmarinen

JOHTORYHMÄ

Sixten Sunabacka

s. 1960, MMM, metsänhoitaja, EMBA
Toimitusjohtaja 2016–

Tausta:

Työ- ja elinkeinoministeriö, strateginen johtaja 2010–2015
UPM-Kymmene Oyj, metsäpäälikkö ja metsäjohtaja 2005–2010
Useita johtotehtäviä eri metsäalan yrityksissä 1985–2005

Outi Nevalainen

s. 1968, kauppatieteiden maisteri
Henkilöstöjohtaja 2017–

Tausta:

Microsoft Oy, henkilöstöjohtaja 2015–2017
Microsoft Mobile Oy, henkilöstöjohtaja 2014–2015
Nokia Oyj, useita eri henkilöstöjohtajan tehtäviä 1998–2014
United Parcel Service Finland Oy, henkilöstöpäälikkö 1994–1998

Antero Luhtio

s. 1957, diplomi-insinööri
Maankäyttöjohtaja 2014–

Tausta:

Maankäyttöpäälikkö, Tornator Oyj 2011–2014
Metsähallitus, johtaja, Laatumaa-tulosalue 1998–2011
Metsähallitus, maankäyttöpäälikkö 1995–1998
Metsähallitus, maanmittausinsinööri 1990–1995
Maanmittauslaitos, apulaispiiri-insinööri 1988–1990
Maanmittauslaitos, maanmittausinsinööri 1983–1988

Henrik Nieminen

s. 1970, kauppatieteiden maisteri, EMBA
Talous- ja rahoitusjohtaja 2002–
Varatoimitusjohtaja 2007–

Tausta:

Stora Enso Ab, projektijohtaja 2001–2002
Stora Enso Financial Services SA, rahoitusjohtaja 2000–2001
Enso Oy, rahoituspäälikkö 1998–2000
Enso Oy, laskenta-analyytikko 1997–1998

Ari Karhapää

s. 1967, metsätalousinsinööri
Liiketoimintajohtaja 2012–
Varatoimitusjohtaja 2014–

Tausta:

Metsänomistajien liitto P-K, johtaja 2009–2011
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala, johtaja 2009–2011
Karjalan Metsätilat Oy LKV, toimitusjohtaja 2004–2009
Metsänhoitoyhdistys Raja-Karjala, johtaja 2004–2008
Metsänhoitoyhdistys Ylä-Karjala, johtaja 2002–2004

Yhteenvedo konsernitilinpäätöksestä

Tornator Timberland -konserni raportoi tilinpäätöslukunsa kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Tunnusluvut on laskettu ilman biologisten hyödykkeiden (metsän) ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutosten vaikutusta tulokseen. Sama koskee vertailuvuoden lukuja.

Liikevaihto ja tulos

Konsernin liikevaihto oli 101,6 miljoonaa euroa (97,0), nousua 4,8 %. Liikevaihdon kasvua selittävät hakkuumahdollisuuksien kasvu ja puun hyvä kysyntä. Pääosa liikevaihdesta muodostui puunmyyntituloista, 94,8 miljoonaa euroa, 93,3 % (88,1 milj. euroa, 90,9 %). Puunluovutusmäärä oli vertailuvuoden tasolla, 3,04 milj. m³ (3,05), mutta luovutusten keskihinta oli korkeampi. Liikevaihto sisältää maa-alueiden ja tonttien myyntituloja 5,6 miljoonaa euroa (8,3) ja metsäpalvelumyyntiä 1,2 miljoonaa euroa (0,5). Liiketoiminnan muut tuotot 4,9 milj. euroa (3,1) sisältävät muun muassa maa-alueiden käyttöoikeusmaksuja ja vuokria, suoje-lualuekorvauksia sekä maa-ainesmyyntiä.

Liikevoittoa käyvin arvoin kertyi 92,4 miljoonaa euroa (269,8) ja tilikauden voitto oli 77,9 miljoonaa euroa (172,9). Vertailuvuonna biologisten hyödykkeiden arvo kohosi merkittävästi, mikä selittää liikevoiton muutosta. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos nosti liikevoittoa 20,0 miljoonaa euroa (+202,6), ja rahoitusinstrumenttien positiivinen käyvän arvon muutos paransi tulosta 26,3 miljoonaa euroa (-32,5) ennen laskennallisia veroja. Operatiivinen liikevaihto, -voitto ja nettotulos kasvoivat konsernin kaikissa toimintamaissa: Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta

Tornator investoi merkittävästi uuden metsämaan hankintaan. Suomessa yhtiö osti noin 26 000 hehtaaria ja Virossa noin 4 500 hehtaaria metsää. Romaniassa Tornatorin metsäpinta-ala (12 000 ha) ei kasvanut, mutta yhtiön panostus vastuullisen liiketoiminnan kehittämiseen yhdistettynä puun hyvään kysyntään ja nouseviin hintoihin paransi yhtiön tuloksia edellisvuodesta. Suomen ja Viron metsät ovat kaksoissertifioituja (PEFC, FSC), ja Romaniassa yhtiön metsät saivat FSC-sertifikaatin tammikuussa 2017.

Ydinliiketoiminnassa, eli puunmyynnissä ja luovutuksessa, Tornator teki uuden ennätyksen kaikissa kolmessa toimintamaassa vuonna 2017. Puun hyvä kysyntä näkyi luovutuksen keskihinnan nousuna. Puunluovutus pääasiakkaalle oli noin 63,5 miljoonaa euroa (63,0) eli noin 67,0 % (71,5 %) konsernin puunluovutuksen liikevaihdesta. Puunmyynti pääasiakkaalle perustuu pitkäaikaiseen, markkinaehtoiseen raamisopimukseen. Tornator solmi myös uusia pitkäaikaisia puunmyyntisopimuksia Suomessa ja Virossa.

Kilpailukyvyyn kehittämistä jatkettiin vuonna 2015 aloitetun tuottavuusohjelman puitteissa. Ohjelman tavoitteena on tuottavuuden parantaminen viidellä miljoonalla eurolla vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2017 tehdyillä toimenpiteillä ohjelma eteni suunnitellusti.

Tornatorin Suomen metsäomaisuuden (puuston) käyvän arvon päivityksestä kirjattiin positiivisia vaikutuksia. Kestävien hakkuumahdollisuuksien lisääntyminen yhdessä muiden arvostustekijöiden kanssa nosti metsien käypää arvoa taseessa 94 miljoonalla eurolla. Useista arvostuste-

kijöistä muodostuva vuotuinen käyvän arvon päivitys paransi liikevoittoa 29 miljoonalla eurolla.

Konsernin koko metsäomaisuuden uusi arvo tilinpäätöksessä oli noin 1 454 miljoonaa euroa (1 328) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvuissa on mukana hakkuiden sekä metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus. Tornator omistaa yhteensä noin 674 000 hehtaaria metsää Suomessa, Virossa ja Romaniassa.

Taseen toisella puolella yhtiön pitkäaikaisten korkosuojausten käyvät arvot kohosivat pitkien markkinakorkojen nousun johdosta. Korkoinstrumenttien käyvän arvon muutoksesta syntyi tuloslaskelman rahoituseriin 26,3 miljoonan euron positiivinen kirjaus (-32,5). Edellä mainituilla käyvän arvon muutoksilla ei ollut kassavirtavaikutuksia.

Tornator teki tilikaudella uuden 100 miljoonan euron pankkilainajärjestelyn. Vakuudellinen lisärahoitus on noin nelivuotinen ja koostuu olemassa olevan (250 miljoonan euron) lainasopimuksen kasvattamisesta 50 miljoonalla eurolla sekä uudesta 50 miljoonan euron pitkäaikaisesta luotosta (term loan).

Tornatorin omavaraisuusaste oli 43 % (44 %) ja likviditeetti säilyi vahvana läpi vuoden. Yhtiötä velvoittavat lainakovenantit täyttyivät turvallisilla marginaaleilla.

Tornator Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 8.3.2017 päätettiin jakaa osinkoa hallituksen esityksen mukaisesti 26 miljoonaa euroa.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017
Liikevaihto	86,7	90,7	113,6	97,0	101,6
Liiketoiminnan muut tuotot	4,8	4,3	3,6	3,1	4,9
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	0,6	-1,2	-13,8	-3,4	-2,9
Materiaalit ja palvelut	-11,4	-12,9	-11,6	-12,4	-14,4
Henkilöstökulut	-8,7	-9,4	-8,6	-8,4	-8,3
Poistot ja arvonalentumiset	-2,0	-2,6	-2,8	-3,1	-3,3
Liiketoiminnan muut kulut	-4,6	-6,3	-5,2	-5,1	-5,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0	0,0	-0,6	-0,4	-0,1
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	49,2	2,4	-18,1	202,6	20,0
Liikevoitto	114,7	65,0	56,4	269,8	92,4
Rahoitustuotot	0,4	0,0	0,1	0,2	0,2
Rahoituskulut	-23,8	-26,1	-20,7	-20,7	-21,9
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	17,1	-71,4	12,4	-32,5	26,3
Rahoituserät (netto)	-6,3	-97,5	-8,2	-53,1	4,6
Voitto ennen veroja	108,4	-32,4	48,2	216,7	96,9
Tuloverot	-10,4	-7,0	-9,9	-9,3	7,1
Laskennallisten verojen muutos	10,1	12,4	0,8	-34,5	-26,2
Tilikauden voitto	108,1	-27,0	39,1	172,9	77,9

Konsernin tase

milj. euroa	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	4,4	3,7	3,3	2,6	2,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	78,8	82,9	85,9	86,9	98,5
Biologiset hyödykkeet	1 022,7	1 047,4	1 045,4	1 256,9	1 371,2
Johdannaiset	0,0	8,9	8,9	8,9	6,2
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1
	1 105,8	1 142,9	1 143,7	1 355,5	1 478,4
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	2,4	4,1	3,3	2,3	0,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,7	5,4	4,9	5,6	15,3
Muut rahoitusvarat	7,4	9,6	8,1	7,6	1,9
Rahavarat	30,3	28,9	20,9	10,2	13,9
	43,8	47,9	37,1	25,6	31,7
Varat yhteensä	1 149,6	1 190,8	1 180,8	1 381,1	1 510,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Muu oma pääoma	427,1	381,0	403,3	551,1	602,1
Oma pääoma yhteensä	477,1	431,0	453,3	601,1	652,1
Pitkäaikaiset velat					
Laskennalliset verovelat	107,7	96,0	96,4	132,1	150,8
Rahoitusvelat	453,0	472,0	466,8	462,7	494,4
Johdannaiset	45,3	107,6	86,2	116,4	91,4
Eläkevastuuvelka	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
	606,1	676,0	649,6	711,6	736,9
Lyhytaikaiset velat					
Rahoitusvelat	44,5	61,5	51,5	51,5	104,4
Johdannaiset	0,0	0,1	4,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	21,8	22,1	22,3	16,9	16,6
	66,3	83,8	77,8	68,3	121,1
Velat yhteensä	672,5	759,8	727,4	779,9	858,0
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 149,6	1 190,8	1 180,8	1 381,1	1 510,1

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muuntoero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	50 000,0	29 995,2	-7 347,2	-5 381,4	386 072,0	453 338,7
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					172 882,5	172 882,5
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-34,4		-34,4
Muuntoero			-139,2			-139,2
Myytavissä olevat rahoitusvarat				3,6		3,6
Rahavirtojen suojaukset				5 095,4		5 095,4
Kauden laaja tulos	50 000,0	29 995,2	-7 486,4	-316,7	558 954,5	631 146,5
Liiketoimet omistajien kanssa						
Osingonjako					-30 000,0	-30 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-30 000,0	-30 000,0
Oma pääoma 31.12.2016	50 000,0	29 995,2	-7 486,4	-316,7	528 954,5	601 146,5
Oma pääoma 1.1.2017	50 000,0	29 995,2	-7 486,4	-316,7	528 954,5	601 146,5
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					77 875,8	77 875,8
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)						
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			-1 060,8			-1 060,8
Muuntoero				-3,3		-3,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat				23,2		23,2
Rahavirtojen suojaukset				140,0		140,0
Kauden laaja tulos	0,0	0,0	-1 060,8	159,9	77 875,8	76 974,9
Liiketoimet omistajien kanssa						
Osingonjako					-26 000,0	-26 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-26 000,0	-26 000,0
Oma pääoma 31.12.2017	50 000,0	29 995,2	-8 547,2	-156,8	580 830,3	652 121,4

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017
Liiketoiminnan rahavirta					
Myynnistä saadut maksut	68,1	76,9	81,1	82,8	95,4
Aineellisten hyödykkeiden luovutustuotot	9,5	11,1	30,8	8,3	5,6
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	4,8	4,2	3,5	3,4	3,6
Maksut liiketoiminnan kuluista	-25,4	-27,2	-25,6	-25,4	-27,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	57,0	65,0	89,8	69,2	77,4
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-21,8	-25,3	-20,8	-20,1	-21,4
Saadut korot liiketoiminnasta	0,4	0,0	0,1	0,2	0,2
Maksetut välittömät verot	-10,5	-6,9	-6,8	-10,5	-10,1
Liiketoiminnan rahavirta	25,0	32,8	62,3	38,7	46,0
Investointien rahavirta					
Investoinnit biologiisiin hyödykkeisiin	-6,2	-25,1	-28,3	-11,2	-96,2
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-0,8	-3,1	-3,5	-1,4	-11,9
Investoinnit muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3,9	-3,3	-3,4	-2,3	-2,6
Aineettomien hyödykkeiden luovutustulot					0,3
Investoinnit osakkuusyhtiöihin ja muihin sijoituksiin			-0,8	-0,4	-0,1
Tytäryhtiöhankinnasta aiheutunut nettorahavirta					0,2
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin		-2,2			
Luovutustulot myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnistä	8,7	0,0	1,6	0,5	5,6
Investointien rahavirta	-2,2	-33,7	-34,5	-14,8	-104,7
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	150,0	0,0	0,0	40,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4,4	-145,6	-4,7	-4,6	-4,6
Lyhytaikaisten lainojen nostot	40,0	17,0	57,0	0,0	53,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		0,0	-67,1	0,0	0,0
Maksetut osingot	-63,0	-22,0	-21,0	-30,0	-26,0
Rahoituksen rahavirta	-27,4	-0,6	-35,8	-34,6	62,4
Rahavarojen muutos	-4,6	-1,4	-8,0	-10,7	3,8
Rahavarat tilikauden alussa	34,8	30,3	28,9	20,9	10,2
Rahavarat tilikauden lopussa	30,3	28,9	20,9	10,2	13,9

Talouden yhteenveto

Tornator Timberland -konserni raportoi kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti.

	2013	2014	2015	2016	2017
Liikevaihto, milj. euroa	86,7	90,7	113,6	97,0	101,6
Liikevoitto, milj. euroa	114,7	65,0	56,4	269,8	92,4
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta, milj. euroa	65,5	62,6	74,5	67,2	72,4
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta, % liikevaihdosta	75,6	69,0	65,6	69,3	71,2
Tilikauden tulos, milj. euroa	108,1	-27,0	39,1	172,9	77,9
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia, milj. euroa	31,7	29,6	44,0	37,3	40,9
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia, % liikevaihdosta	36,5	32,7	38,8	38,5	40,3
Oma pääoma, milj. euroa	477,1	431,0	453,3	601,1	652,1
Korolliset nettovelat, milj. euroa	459,8	495,0	489,3	496,5	583,0
Taseen loppusumma, milj. euroa	1149,6	1190,8	1180,8	1381,1	1510,1
Sijoitetun pääoman tuotto ilman biol. hyöd. käyvän arvon muutosta, %	7,1 %	6,5 %	7,7 %	6,5 %	6,1 %
Oman pääoman tuotto ilman käyvän arvon muutoksia, %	7,0 %	6,5 %	10,0 %	7,1 %	6,5 %
Omavaraisuusaste, %	43,0 %	37,2 %	38,6 %	43,7 %	43,3 %
Maksetut osingot, €/osake	12,6	4,4	4,2	6,0	5,2
Osinkotuotto, %	14,0 %	4,8 %	4,7 %	5,7 %	4,1 %
Henkilöstö keskimäärin, henkeä	216	217	213	200	189
Henkilöstökulut, % liikevaihdosta	10,0 %	10,4 %	7,6 %	8,7 %	8,1 %
Investoinnit metsäomaisuus, milj. euroa	7,0	28,2	31,8	12,6	108,1
Investoinnit muut, milj. euroa	3,9	3,3	4,3	2,7	2,6
Hakkuuoikeuksien myynti, milj. kuutiometriä	2,6	2,6	2,6	2,8	2,9
Hakkuumäärä, milj. kuutiometriä	2,8	2,8	2,7	3,0	3,0
Metsäomaisuuden kirjanpitoarvo, milj. euroa	592,7	617,8	635,9	645,9	751,9
Metsäomaisuuden käypä arvo, milj. euroa	1 087,9	1 115,4	1 115,4	1 328,0	1 454,0
Maaomaisuuden bruttomyyntitulot, milj. euroa	9,3	10,8	30,8	8,3	5,6

Rahoituksen tunnusluvut 31.12.2017

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	Maks./Min.
Omavaraisuusaste, %	37 %	39 %	44 %	43,3 %	
Keskikorko, %	4,8 %	3,9 %	3,9 %	3,8 %	
Suojausaste, %	79 %	80 %	80 %	68 %	
Keskimääräinen laina-aika, vuotta	4,4	3,6	2,7	2,0	
Keskimääräinen korkosidonnaisuusaika, vuotta	2,5	2,1	1,6	1,0	
Velkaantumisaste, %	86,7 %	81,9 %	64,7 %	72,2 %	150 %
Vapaa kassavirta / lainanhoitomenot	1,9	3,2	2,3	2,5	1,1
Luototusaste (LTV), %	48,3 %	49,1 %	39,4 %	43,6 %	70 %

Pitkän ajan tavoite omavaraisuusasteelle on 35 %.

Lainakovenantit on sidottu velkaantumisasteeseen (maks. 150 %), vapaaseen kassavirtaan (min 1.1 x) ja luototusasteeseen (maks. 70%).

Rahoitus, nimellisarvot

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0
Pitkäaikaiset pankkilainat	141,0	145,5	141,0	136,5	172,0
Pitkäaikainen debentuurilaina	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Lyhytaikaiset pankkilainat / Yritystodistukset	40,0	57,0	47,0	47,0	100,0
Kaikki lainat	500,5	522,0	507,5	503,0	591,5
Nettorahoituskulut	6,3	97,5	8,2	53,1	-4,6
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia	23,4	26,0	20,6	20,6	21,7
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia, % liikevaihdosta	27,0 %	28,7 %	18,1 %	21,2 %	21,4 %
Lainarahoituksen kustannus keskimäärin, %	5,1 %	5,2 %	3,9 %	3,9 %	3,8 %

Korkoriskin herkkyys

Korkokäyrän prosenttiyksikön muutoksen vaikutus yhtiön tulokseen ja oman pääoman käyvän arvon rahastoon

	31.12.2017	
milj. euroa	Tuloslaskelma	Käyvän arvon rahasto
Yhden prosenttiyksikön nousu markkinakoroissa	59,2	0,0
Yhden prosenttiyksikön lasku markkinakoroissa	-74,2	0,0

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Oman pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto, \%} = \frac{\text{Liikevoitto + korkotulot}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat}} \times 100$$

$$\text{Osinkotuotto, \%} = \frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$$

RAPORTOINTIPERIAATTEET JA GRI-INDEKSI

Raportointiperiaatteet

Yhtiö raportoi vastuullisuudestaan Global Reporting Initiativen yritys-vastuuraportointia koskevien GRI-standardien mukaisesti. Raportointijakso on kalenterivuosi 1.1.–31.12.2017.

Raportin sisällön vertailu GRI-standardeihin löytyy GRI-sisältöindeksistä. Raportti ilmestyy suomeksi ja englanniksi, ja se julkaistaan painettuna ja verkossa. Yritysvastuuraportointia ei ole ulkoisesti varmennettu. Yhtiön edellinen vuosikertomus julkaistiin 8.3.2017.

Vuosikertomuksen yritysvastuuraportoinnin tiedot kattavat Tornator-konsernin lukuun ottamatta luonnon monimuotoisuuden toista indikaattoria.

Lisätiedot:

Tuija Luukkanen, yritysvastuupäällikkö,
tuija.luukkanen@tornator.fi
 Outi Nevalainen, henkilöstöjohtaja,
outi.nevalainen@tornator.fi

Tornator Oyj:n pääkonttori sijaitsee Imatralla, osoitteessa Napinkuja 3.

Olennainen aihe	GRI-standardi	Laskentaraja
Luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen	• Luonnon monimuotoisuus • Ympäristölakien ja sääntöjen rikkominen	Tornator-konserni, paitsi luonnon monimuotoisuuden indikaattori 304-4, joka koskee vain Suomea.
Taloudellinen vastuu ja kannattavuus	• Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Tornator-konserni
Työtyytyväisyys, työterveys ja -turvallisuus	• Työterveys ja turvallisuus • Työsuhteet • Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus • Syrjinnän kieltä	Tornator-konserni
Avoin viestintä ja sidosryhmäsuhteet	• Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Tornator-konserni
Paikalliset taloudelliset vaikutukset	• Välilliset taloudelliset vaikutukset	Tornator-konserni
Urakointi- ja sopimussuhteiden vastuullinen hoitaminen	• Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet • Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	Tornator-konserni
Sertifioidut tuotteet	• Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Tornator-konserni
Hiilensidonta	• Oma indikaattori: Tornatorin hiilijalanjälki	Tornator-konserni
Henkilöstön ja urakoitsijoiden koulutus	• Koulutus ja henkilöstön kehittäminen	Tornator-konserni

GRI-sisältöindeksi

Tunnus	Sijainti		Kommentit
GRI 102 YLEINEN SISÄLTÖ			
Organisaatio			
102-1	Raportoivan organisaation nimi	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-2	Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	Tornator lyhyesti, s. 1	
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-4	Toimintamaat	Tornator lyhyesti, s. 1	
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Hallinto, s. 39	
102-6	Markkina-alueet, toimialat	Tornator lyhyesti, s. 1; Toimintaympäristö, s. 10	Pääasiakas Stora Enso ja lisäksi pk-sektorin sahat
102-7	Raportoivan organisaation koko	Vuosi 2017, s. 2–3; Yhteenveto konsernitilinpäätöksestä, s. 50; Kannattava kasvu, s. 19	Myytyjä rantatontteja 32 kpl
102-8	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	Henkilöstö, s.37	d. Metsureiden työ on kausiluonteista. e. Sopimusyrittäjien lukumäärä on 140 kpl. Sopimusyrittäjien työntekijöiden työsuhteet ovat toistaiseksi voimassa olevia tai määräaikaista, työntekijöiden lukumäärä ei ole tiedossa. f. Tytäryhtiöt ovat raportoineet luvut raportointijärjestelmän kautta ja ne on koottu konsernitason. Sopimusyrittäjien tiedot kerätään sopimuksen solmimisen yhteydessä.
102-9	Toimitusketju	Yhteiskunta, s. 28	
102-10	Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa	GRI-sisältöindeksi	Ei merkittäviä muutoksia raportointikauden aikana.
102-11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Hallinto, s. 40–41	
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Vastuullisuuden johtaminen, s. 27; Ympäristö, s. 31	
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Sidosryhmät, s. 12	
Strategia			
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus, s. 4	
102-15	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Toimintaympäristö, s. 11; Arvon luominen, s. 28–29; Hallinto, s. 39–40	
Liiketoiminnan eettisyys			
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Strategia, s. 17; Vastuullisuuden johtaminen, s. 27	
102-17	Epäilyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	Henkilöstö, s. 37	
Hallinto			
102-18	Hallintorakenne	Hallinto, s. 39	
Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmät, s. 13	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Henkilöstö, s. 37	
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Sidosryhmät, s. 12	
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmät, s. 12	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Sidosryhmät, s. 13	
Raportointikäytäntö			
102-45	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	Tilinpäätös, s. 44	
102-46	Raportin sisällön määrittely	Vastuullisuuden johtaminen, s. 27	
102-47	Olenneiset aiheet ja niiden laskentarajat	Vastuullisuus, s. 25, Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI-sisältöindeksi	Ei muutoksia.
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja aiheiden laskentarajoissa	GRI-sisältöindeksi	Ei merkittäviä muutoksia.
102-50	Raportointijakso	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-51	Edellisen raportin päiväys	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-52	Raportin julkaisu tiheys	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-53	Yhteystiedot, josta kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	Raportointiperiaatteet, s. 51	
102-55	GRI-sisällysluettelo	GRI-sisältöindeksi, s. 52–53	
102-56	Raportoinnin varmennus	Raportointiperiaatteet, s. 51	

Tunnus	Sijainti	Kommentit
GRI 103: JOHTAMISMALLI		
103-1	Olennaisia aiheita koskevat laskentarajat	Raportointiperiaatteet, s. 51
103-2	Johtamistapa ja sen osa-alueet	Vastuullisuus, s. 24–26; Vastuullisuuden johtaminen, s. 27; Yhteiskunta 28; Ympäristö, s. 31–34; Henkilöstö, s. 35–38
103-3	Johtamistavan arviointi	Vastuullisuus, s. 24–26; Vastuullisuuden johtaminen, s. 27; Yhteiskunta s. 28; Ympäristö, s. 31–34; Henkilöstö, s. 35–38
TALOUDELLISET STANDARDIT		
GRI 201: TALOUDELLISET TULOKSET		
201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Yhteiskunta, s. 29
GRI 203: VÄLILLISET TALOUDELLISET VAIKUTUKSET		
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	Arvon luominen, s. 15; Yhteiskunta s. 28–29
GRI 205: KORRUPTIONVASTAISUUS		
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	GRI-sisältöindeksi Sopimusyrittäjille (59 hlöä) järjestetty 2 tunnin vastuullisuuskoulutus. Raportoitu osittain.
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	GRI-sisältöindeksi Ei korruptiotapauksia.
GRI 206: KILPAILUN RAJOITTAMINEN		
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	GRI-sisältöindeksi Ei oikeustoimia.
YMPÄRISTÖSTANDARDIT		
GRI 304: LUONNON MONIMUOTOISUUS		
304-1	Omistetut, vuokratut tai hallitut toimintapaikat suojelluilla alueilla tai niiden läheisyydessä sekä korkean biodiversiteetin omaavilla alueilla	https://www.tornator.fi/fi/liiketoiminta/vastuullista+metsataloutta/fsc-sertifointi/ Lisätietoja saa pyydettäessä (yhteystiedot verkkosivuilla). Raportoitu osittain.
304-4	Organisaation operaatioiden vaikutus IUCN Red Listin ja kansallisesti suojeltujen lajien elinympäristöihin	GRI-sisältöindeksi Tornatorin Suomen metsissä on yhtiön paikkatietojärjestelmän mukaan 2 286 tiedossa olevaa IUCN-luokituksen mukaista uhanalaisen lajin esiintymää. Jaottelua sukupuuttoonkuolemiskisken mukaan ei saatavilla.
GRI 307: YMPÄRISTÖLAKIEN JA -SÄÄNTÖJEN NOUDATTAMINEN		
307-1	Ympäristölakien ja -sääntöjen rikkominen	GRI-sisältöindeksi Ei rikkomuksia.
SOSIAALISET STANDARDIT		
GRI 401: TYÖSUHTEET		
401-1	Uudet työntekijät ja henkilöstön vaihtuvuus	Henkilöstö, s. 37 Tieto puuttuu ikäryhmittäin jaoteltuna.
GRI 403: TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS		
403-2	Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, työhön liittyvät kuolemantapaukset	Henkilöstö, s. 38 Kysely lähetetty urakoitsijoille Suomessa ja Virossa. Vastausprosentti kyselyyn oli 48 % Suomessa ja 90 % Virossa. Tulokset: Suomessa urakoitsijoille ei sattunut tapaturmia. Virossa urakoitsijoille sattui kaksi tapaturmaa, mutta niistä ei aiheutunut sairauspoissaoloja.
GRI 404: KOULUTUS JA HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN		
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	Henkilöstö, s. 38
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Henkilöstö, s. 35–38 Tornatorilla ei ole ohjelmia työsuhteen päättymiseen liittyen.
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	GRI-sisältöindeksi Osallistumisprosentti Suomessa ja Virossa 100 %, Romaniassa 33 %.
GRI 405: MONIMUOTOISUUS JA YHTÄLÄISET MAHDOLLISUUDET		
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	Henkilöstö, s. 35
GRI 406: SYRJINNÄN KIELTO		
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	Henkilöstö, s. 37 Ei syrjintätapauksia.
GRI 419: MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS		
419-1	Lakien ja säädösten rikkomukset sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden osalta	GRI-sisältöindeksi Ei rikkomuksia.

Tornator Oyj
Napinkuja 3 C
55100 Imatra
Puh. 010 563 0000
www.tornator.fi

**VASTUULLISTA
METSÄOSAAMISTA**